

BESZÁMOLÓ

**a Pálos Károly Szociális Szolgáltató
Központ és Gyermekjóléti Szolgálat
2019. évi munkájáról**

[A] „célként kitűzött társadalmi állapot – a közjó – nem biológiai, vagy anyagi, tehát gazdasági eszmény, hanem az értékek összességét, az emberi méltóságot és életjogot garantáló társadalmi valóság.

[...] Minden szociálpolitika társadalomszemléletre és vallási felfogásra tekintet nélkül, közvetlenül a társadalom egységének megőrzésére, a társadalmi összműködés fejlesztésére, tartalmasságára törekszik. A természet feletti tények elismerésétől, a valóság miként látásától függ azonban, hogy minek látjuk a szociális valóságot, mit tekintünk a társadalmi egység és fejlődés eszméjének, végül, hogy minő eljárásokat tartunk célszerűnek a vágyott társadalmi állapot megközelítése érdekében.”

/ Kovrig Béla, 1940./

TARTALOMJEGYZÉK

I. Az intézmény bemutatása	4.
II. A működés személyi és tárgyi feltételei	5.
III. A szakmai tevékenység bemutatása	7.
1. Étkeztetés	7.
2. Házi segítségnyújtás.....	10.
3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	15.
4. Idősek nappali ellátása	18.
5. Demens személyek nappali ellátása	22.
6. Idősek átmeneti elhelyezése	24.
7. Intézményi csoport	29.
8. Család- és gyermekjóléti szolgálat	32.
9. Család- és gyermekjóléti központ	42.
10. Gyermekek átmeneti gondozása	60.
Családok Átmeneti Otthona	
Helyettes szülői szolgáltatás	
11. Élelmiszerbank	66.
12. Adományok közvetítése	67.
13. Szent Márton Esélyegyenlőségi Támogatási Program	68.
14. Egyesületi tevékenység	68.
IV. Ellenőrzések	74.
V. Pályázati tevékenységek, projektek.....	75.
VI. Fejlesztések, beruházások	84.
VII. Programok, rendezvények	85.
VIII. Záró gondolatok	90.

I. Az intézmény bemutatása

A Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Szombathely Város közigazgatási területén biztosítja az étkeztetést, az idősek nappali ellátását, az idősek átmeneti elhelyezését, valamint a gyermekek átmeneti elhelyezését, továbbá SZMJV Önkormányzatával kötött feladat-ellátási szerződések alapján közös önkormányzati hivatalok és települések közigazgatási területére kiterjedően család- és gyermekjóléti szolgáltatást, házi segítségnyújtást és jelzőrendszeres házi segítségnyújtást biztosít.

A Szombathelyi Járás területén család- és gyermekjóléti központot működtet.

A szolgáltatások egy intézményi központtal 10 telephelyen kerülnek megszervezésre az alábbiak szerint:

- Intézményi Központ
9700 Szombathely, Széll Kálmán u. 4.
- I. sz. Szakmai Egység
9700 Szombathely, Szöllősi sétány 36.
- II. sz. Szakmai Egység
9700 Szombathely, Domonkos u. 5.
- III. sz. Szakmai Egység
9700 Szombathely, Karmelita u. 2/C.
- IV. sz. Szakmai Egység
9700 Szombathely, Gagarin u. 24.
- V. sz. Szakmai Egység
9700 Szombathely, Kodály Zoltán u. 4.
- VII. sz. Szakmai Egység
9700 Szombathely, Váci Mihály u. 1-3.
- VIII. sz. Szakmai Egység
9700 Szombathely, Paragvári u. 86.

- IX. sz. Szakmai Egység
9700 Szombathely, Pozsony u. 47.
- X. sz. Szakmai Egység
9700 Szombathely, Barátság u. 22.

A TOP-6.6.2-15-SH1-2016-00001 azonosító számú „Szociális alapszolgáltatások fejlesztése Szombathelyen” című projekt keretében megtörtént az intézmény V. sz. Szakmai Egységének helyet adó Szombathely, Kodály Zoltán u. 4. szám alatti ingatlan felújítása és belső átalakítása.

Az ingatlan teljes mértékben alkalmassá vált a család- és gyermekjóléti szolgáltatás biztosítására, emiatt az intézmény lemondott a VI. sz. Szakmai Egységnek helyet adó Szombathely, Nagy László u. 20. szám alatti ingatlan használatáról; a telephely működési engedélye visszavonásra került.

Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlése a 224/2019. (IV.30.) Kgy. sz. határozata alapján a szombathelyi 9146/9 hrsz-ú, Jászai Mari u. 4. szám alatt található ingatlant 2019. szeptember 1. napjától határozatlan időre szóló ingyenes használatba adta a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Perintparti Szó-Fogadó Szombathelyi Waldorf Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola számára. Az intézmény Alapító Okiratának módosítása és a telephely működési engedélyének kérvényezése folyamatban van.

II. A működés személyi és tárgyi feltételei

2019-ben az intézmény 188 fővel kezdte meg a működését, melyből 167 fő szakmai, 21 fő technikai létszám volt.

2019. július és augusztus hónapban nyári diákmunka keretében 4 diák végzett szakképzettséget nem igénylő tevékenységet, átlagosan 2-4 hét időtartamban.

2019-ben 2 fő töltötte kisebb szabálysértési bírság miatt közérdekű munkavégzését az intézményben, köztisztasági munkás munkakörben.

2019. május 01-től bevezetésre került a szociális diagnózist készítő eszményvezető munkakör a család- és gyermekjóléti központ keretein belül, emiatt Szombathely MJV Közgyűlése 1 fővel emelte az intézmény szakmai létszámát.

Az év során összesen 14 fő munkaviszonya szűnt meg, közülük 5 fő öregségi nyugdíjba vonult, 3 fő munkaviszonya már a próbaidő lejárta előtt megszűnt meg, 6 fő pedig más munkahelyet választott, egyrészt a magasabb jövedelem reményében, másrészt költözés, illetve egyéb családi okok miatt.

2019-ben 15 új munkavállaló felvételére került sor.

A munkavállalók számára a munkafeltételek, a mindennapi munkavégzéshez szükséges eszközök, irodahelyiségek, infrastruktúra, kiszolgáló helyiségek rendelkezésre álltak.

Munka- és védőruha az előírásoknak megfelelően biztosított volt. A munkavégzéshez kerékpár, autóbuszberlet állt rendelkezésre és szükség szerint saját személygépkocsi használata került engedélyezésre. A Szombathely közigazgatási területén kívül történő feladatellátást három intézményi személygépkocsi segítette.

A szakmai munkavégzés segítése és a kiégés megelőzése érdekében az intézmény valamennyi egységében biztosított volt az egyéni és csoportos szupervízió.

Az ellátottak számára nyitva álló helyiségek tömegközlekedési eszközzel könnyen megközelíthetőek voltak.

Az Idősek Klubjaiban, az Időskorúak Gondozóházában és a Családok Átmeneti Otthonában a már hagyománnyá vált karácsonyi ajándékozás keretében több kis- és nagy értékű tárgyi eszköz beszerzésére nyílt lehetőség: hűtőszekrényeket, mosógépet, mosogatógépet, mikrohullámú sütőt, kávéfőzőt, bakelit lemezjátszót és hangfalakat, paplant, lepedőket sikerült vásárolni.

A IX. sz. Szakmai Egység személyi feltételek tekintetében határozatlan, tárgyi feltételek tekintetében - elsősorban az akadálymentesítés hiánya miatt - határozott idejű működési engedéllyel rendelkezik.

A X. sz. Szakmai Egység esetében megtörtént az épület akadálymentesítése, így nemcsak a személyi, hanem már a tárgyi feltételek tekintetében is határozatlan idejű működési engedélyt kaphat.

Az intézmény többi telephelyén a működés személyi és tárgyi feltételei teljes körűen megfelelnek a hatályos jogszabályi előírásoknak.

III. A szakmai tevékenység bemutatása

1. Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik számára tartósan vagy átmenti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt.

A szolgáltatás biztosítása 2017. július 01-től a JustFood Kft-vel kötött szerződés alapján történt. A korábbi évek gyakorlatának megfelelően normál, diabetikus és könnyű-vegyes étrendből lehetett választani.

Az év során összesen 177.235 adag étel került kiszolgálásra, ebből 94.787 adag házhozszállítással (490 fő), 30.255 adagot az idősek klubjaiban fogyasztottak el az igénybe vevők (241 fő), 52.193 adagért pedig a város öt különböző pontján található ételosztó helyre mentek el a rászorulóknak (223 fő).

Az ellátásban részesülők 2019. évi induló létszáma:	697 fő
Tárgyévben felvettek száma:	257 fő
Tárgyévben ellátottak száma:	954 fő
Tárgyévben megszűntek száma:	228 fő
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	726 fő

A 2019-es évben 228 fő ellátása szűnt meg, közülük az előző évekhez hasonlóan kiemelkedően magas volt a saját kérésre történő (41,22%) megszüntetés. Közülük többen családon belül, vagy piaci szolgáltatón keresztül biztosítják étkeztetésüket, de költözés, valamint munkába állás is szerepel a megszüntések okai között.

Az elhalálozás miatti megszüntések aránya a tavalyi évhez hasonlóan alakult (28,51%), viszont emelkedett a tartós bentlakásos intézményi elhelyezést nyertek aránya.

Az év folyamán étkeztetésben részesültek száma életkor és nemek szerinti megoszlásban:

	Férfi (fő)	Nő (fő)	Összesen (fő)
3-5 éves	-	-	-
6-13 éves	2	1	3
14-17 éves	1	-	1
18-39 éves	23	9	32
40-59 éves	71	37	108
60-64 éves	42	37	79
65-69 éves	60	83	143
70-74 éves	56	84	140
75-79 éves	66	91	157
80-89 éves	70	180	250
90- éves	14	27	41
Összesen:	405	549	954

Az igénybe vevők életkor szerinti megoszlása az elmúlt évekhez hasonlóan alakult. A legnagyobb számban a 75 év feletti idős korosztály képviseltette magát, (46,96%), közülük a 80 év feletti nők száma mutat határozott emelkedést 71,34%. 65 éves korig az igénybe vevők között a férfiak voltak többségben, efelett egyértelműen a nők számának emelkedése figyelhető meg. Évről évre csökkenő tendenciát mutat a 18 év alatti igénybe vevők száma, ők óvodás, illetve iskolás korúak és jellemzően a hétvégékre és tanszünetekre igényelték a szolgáltatást, mivel hét közben köznevelési intézményben volt biztosított számukra az étkeztetés.

A tanszüneti munkanapokon a jogszabály által meghatározott rászorult kör térítésmentesen veheti igénybe az étkeztetést, a hétfégi meleg ebédet pedig többségüknél a család képes biztosítani.

A rendszeres pénzbeli ellátással nem rendelkezők száma évről évre csökken, 2018-ban 34 fő, míg 2019-ben 20 fő volt ellátatlan az igénybe vevők közül.

Emelkedett azonban az aktív korú, munkahellyel rendelkező étkezők száma: 2018-ban 28 fő, míg 2019-ben 37 fő munkajövedelem mellett igényelte a szolgáltatást. Közülük többen részmunkaidőben foglalkoztatottak, védett munkahelyen dolgozók, illetve olyan alacsony munkajövedelemmel rendelkezők, akik a kiadásaik kifizetése után más módon nem tudták megoldani a napi egyszeri meleg étkezésüket.

Az étkeztetés igénybevételének gyakorisága az alábbiak szerint alakult:

Hétfőtől – vasárnapig (minden nap):	679 fő
Hétfőtől – péntekig (heti öt nap):	156 fő
Csak szombat és vasárnap:	19 fő
Ettől eltérően:	100 fő

A szolgáltatást a hét minden napján igénylők száma számottevően nem változott az előző évihez képest, viszont évről évre emelkedik azon igénybe vevők száma, akik hétfőtől péntekig vagy a hét néhány napján, tetszőleges gyakorisággal kérték az ellátást.

A szolgáltatásért az év során 931 fő fizetett térítési díjat, 23 fő térítésmentesen vette igénybe az ellátást. Az utóbbiak közül 20 fő nem rendelkezett jövedelemmel, 3 fő esetében pedig az alacsony jövedelem melletti magas kiadások miatt méltányosságból került sor a személyi térítési díj teljes összegének elengedésére.

2019-ben 332 fő kérte a számára megállapított személyi térítési díj csökkentését a fenntartótól. Egy kérelem elutasításra került, a többi kérelmező esetében 40-80%-kal csökkent a megállapított térítési díj összege.

Ebéd házhozszállítás

Az ellátásban részesülők 2019. évi induló létszáma:	328 fő
Tárgyévben felvettek száma:	162 fő
Tárgyévben ellátottak száma:	490 fő
Tárgyévben megszűntek száma:	141 fő
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	349 fő

Az igénybe vevők száma 61 fővel emelkedett az előző évihez képest.

A megszűnés okaként legmagasabb arányban az elhalálozás, illetve a tartós bentlakásos intézményben való elhelyezés volt jellemző (49,65%), melynek oka az igénybe vevők magas életkora és rossz egészségi állapota volt.

Jelentősen emelkedett a saját kérésre történő megszüntetés, míg 2018-ban a megszüntetések 31,07%-a történt az ellátott kérésére, addig 2019-ben ez az arány 56,74%-ra emelkedett. Az ellátás megszüntetését kérők egy része a romló egészségi

állapota miatt összeköltözött hozzátartozóival, vagy gyermekük is már nyugdíjas lett, így tudta biztosítani számukra a napi egyszeri meleg ebédet. Előfordultak olyanok, akiknek az anyagi helyzete lehetővé tette, hogy támogatás nélkül, ételszállító cégektől igényeljék a szolgáltatást.

Az ebédszállítás igénybevételének gyakorisága az alábbiak szerint alakult:

Hétfőtől – vasárnapig (minden nap):	371 fő
Hétfőtől – péntekig (heti öt nap):	72 fő
Csak szombat – vasárnap:	7 fő
Ettől eltérően:	40 fő

Emelkedett az ebéd házhozszállítást a hét minden napján igénylők aránya. Ez az emelkedő tendencia már évek óta megfigyelhető, elsősorban az előbbieken már említett rossz egészségi állapotú igénybe vevők miatt.

Szünidei gyermekétkeztetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján a gyermek lakóhelye, vagy ha a gyermek életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási helye szerinti települési önkormányzat köteles a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítani.

Szombathely MJV Önkormányzata az intézményen keresztül biztosította a szolgáltatást a városban élő rászoruló óvodás és iskolás korú gyermekek számára. A családoknak a város különböző pontjain található öt ételosztó helyen volt lehetőségük átvenni az előre csomagolt, egy tál meleg ételt.

2019-ben 316 gyermek számára volt biztosított az ellátás, 6.013 adag étel került kiszolgálásra.

2. Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás keretében az igénybe vevők számára saját lakókörnyezetükben kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges segítséget. Ennek

keretében azok a személyek igényelnek gondoskodást, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, egyedül élnek, vagy családtagjaik, hozzátartozóik nem képesek róluk gondoskodni.

2016. január 01-től jogszabályváltozás miatt a házi segítségnyújtáson belül két fajta tevékenység került elkülönítésre: a szociális segítség és a személyi gondozás.

Szociális segítség keretében biztosítani kell

- a) a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- b) a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- c) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- d) szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell

- a) az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- b) a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- c) a szociális segítség keretében végzett feladatokat.

A házi gondozó a feladatellátás során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális és szociális szükséglete saját lakókörnyezetében, az életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

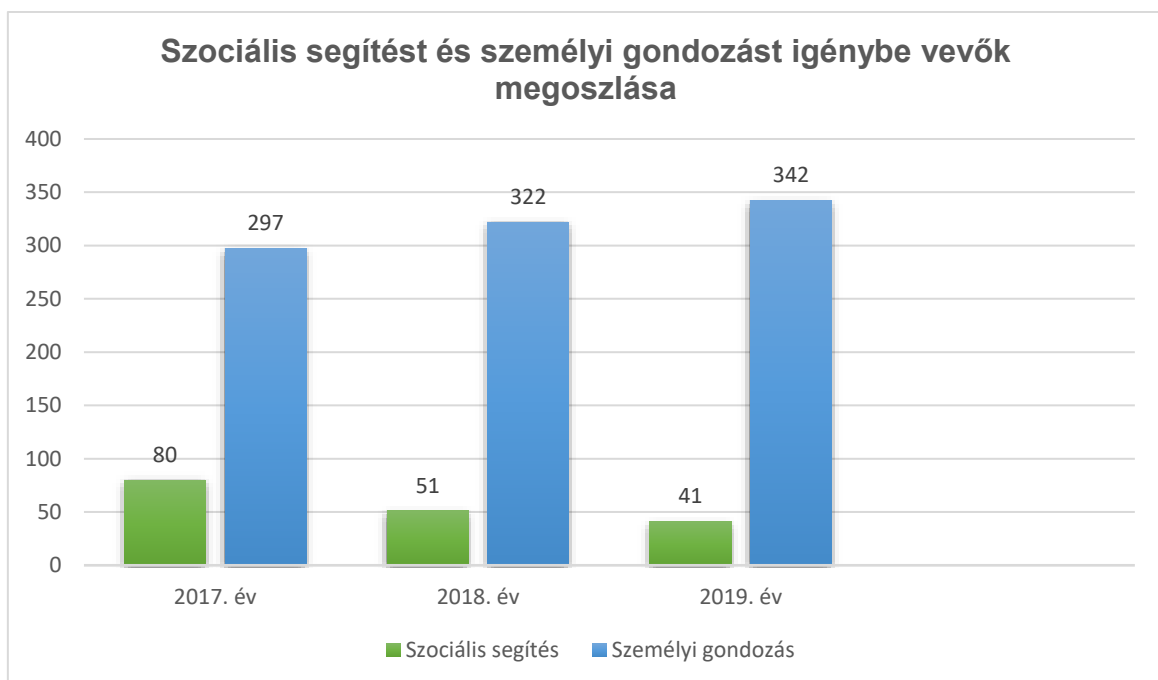
Az ellátásban részesülők 2019. évi induló létszáma:	242 fő
(szociális segítség: 38 fő; személyi gondozás: 204 fő)	
Tárgyévben felvettek száma:	141 fő
(szociális segítség: 3 fő; személyi gondozás: 138 fő)	
Tárgyévben ellátottak száma:	383 fő
(szociális segítség: 41 fő; személyi gondozás: 342 fő)	
Tárgyévben megszűntek száma:	132 fő
(szociális segítség: 11 fő; személyi gondozás: 121 fő)	
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	251 fő

(szociális segítség: 30 fő; személyi gondozás: 221 fő)

Szombathely városának 21 településsel van feladatellátási megállapodása házi segítségnyújtás vonatkozásában, közülük 7 településen folyt gondozási tevékenység a 2019-es évben.

2019-ben házi segítségnyújtásban összesen 383 fő részesült (355 fő Szombathely városból, 1 fő Bucsú, 15 fő Szentpéterfa, 3 fő Nemesbőd, 2 fő Vassurány, 5 fő Vasszécseny, 1 fő Torony és 1 fő Sé településekről).

Közülük 165 fő kizárólag csak házi segítségnyújtást igényelt (139 fő Szombathelyről, 26 fő az érintett településekről). 218 fő (216 fő Szombathelyről, 1 fő Bucsú és 1 fő Sé településről) más szociális szolgáltatásban is részesült.

Folyamatosan emelkedő tendenciát mutat a házi segítségnyújtást igénybe vevők körében a személyi gondozásban részesülők aránya. 2017-ben az igénybe vevők 79%-a, 2018-ban 86,32%-a, 2019-ben pedig 89,30%-a rendelkezett olyan fokozatú gondozási szükséglettel, mely a magasabb szakképzettséget igénylő személyi gondozás biztosítását tette szükségessé számukra.

A tárgyévben újonnan felvett 141 főből mindössze 3 fő volt olyan egészségi állapotban, hogy csak kisebb segítségre volt szüksége önálló életvitele fenntartása érdekében. 138 fő esetében a gondozási szükséglet vizsgálatot követően magasabb szintű személyi gondozás biztosítására volt szükség. Az újonnan felvettek között többen nagyon rossz egészségi állapotúak voltak, gondozásuk csak több gondozó egyidejű munkájával volt biztosítható.

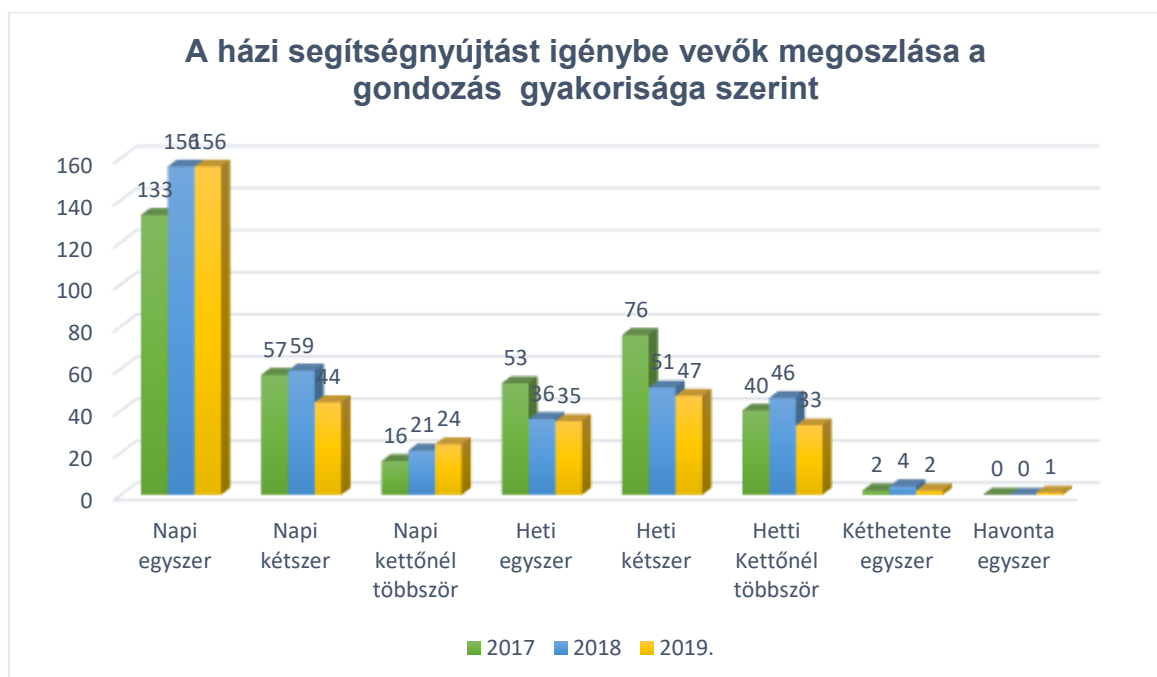
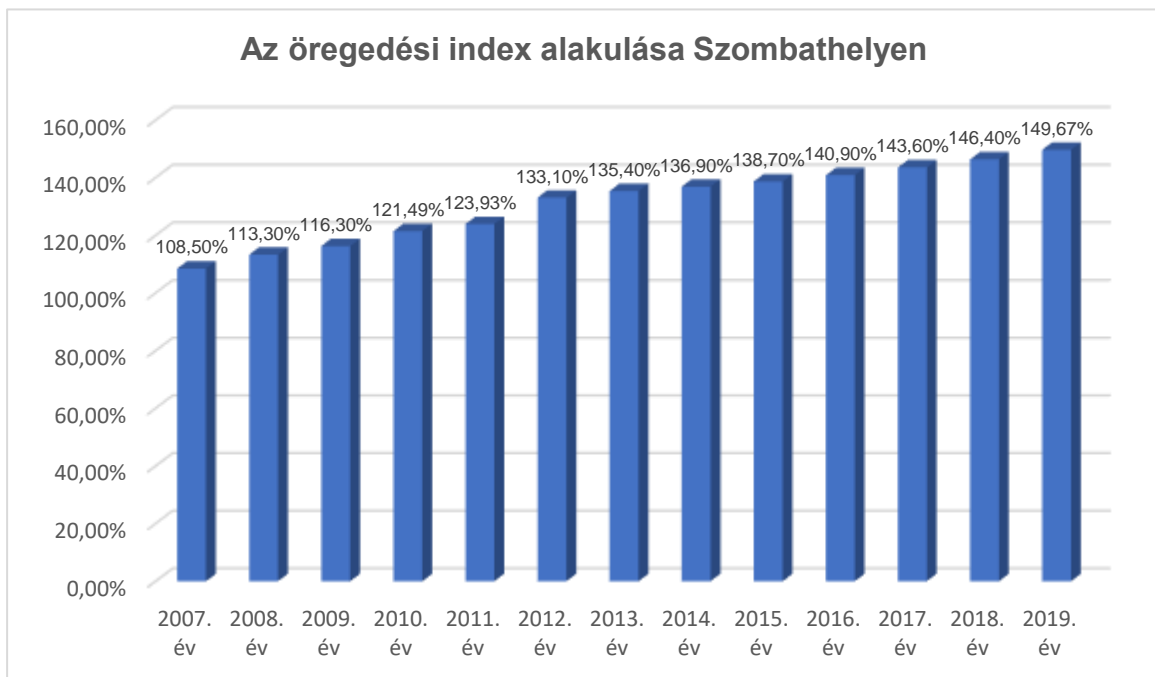
A megszűnések okai között –az ellátottak rossz egészségi állapotából és magas életkorából adódóan - jelentős arányban, 50,76%-ban szerepelt az elhalálozás. Jellemző volt még a tartós bentlakásos intézményi elhelyezés miatti megszűnések száma 21,21%, valamint a saját kérésre történő megszüntetés 19,69% (ez az arány évről évre csökken, 2018-ban 24,32% volt, míg 2017-ben 28,68% volt). Többségükre jellemző, hogy összeköltözött hozzátartozója családjával, akik aztán a továbbiakban gondoskodtak róluk.

**Az év folyamán házi segítségnyújtásban részesültek száma
életkor és nemek szerinti megoszlásban**

Életkori megoszlás	Férfi (fő)		Nő (fő)		Összesen (fő)	
	S	G	S	G	S	G
40 év alatt	-		-	-	-	
40-59 éves	-	5	-	5	-	10
60-64 éves	-	6	-	8	-	14
65-69 éves	1	7	4	11	5	18
70-74 éves	2	16	4	22	6	38
75-79 éves	1	16	6	35	7	51
80-89 éves	4	40	15	125	19	165
90- éves	1	13	3	33	4	46
Összesen:	9	103	32	239	41	342

Az előző évekhez hasonlóan magas volt és évről évre emelkedik igénybe vevők között a 80 év felettiek aránya: 2018-ban 52,01%, 2019-ben 55,09% volt. A 60 év alattiak száma számottevően nem változott, de az előző évekhez hasonlóan mindegyikük

magasabb gondozási szükségletet igénylő személyi gondozásban részesült. Többségük olyan súlyos daganatos megbetegedéssel küzdött, mely megnehezítette számukra a mindennapi életvitelük fenntartását, ezért gondozói segítségre szorultak. Városunkban tovább emelkedik az átlagéletkor, a lakosságra jellemző öregedési folyamat folytatódik. Jól tükrözi ezt a tendenciát az öregedési index alakulása.

Az igénybevétel gyakoriságában jelentős változás nem történt az előző évihez képest, változatlanul magas az ellátást napi rendszerességgel igénybe vevők száma. Kis mértékben ugyan, de évről évre növekszik azon ellátottak száma, akik napi két alkalomnál gyakoribb gondozói segítséget igényelnek.

Az idősödéssel együtt járó állapotromlás miatt tehát nemcsak az ellátás szintje, hanem annak gyakorisága is növekedett.

3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

Az ellátásban részesülők 2019. évi induló létszáma:	130 fő
Tárgyévben felvettek száma:	73 fő
Tárgyévben ellátottak száma:	203 fő
Tárgyévben megszűntek száma:	47 fő
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	156 fő

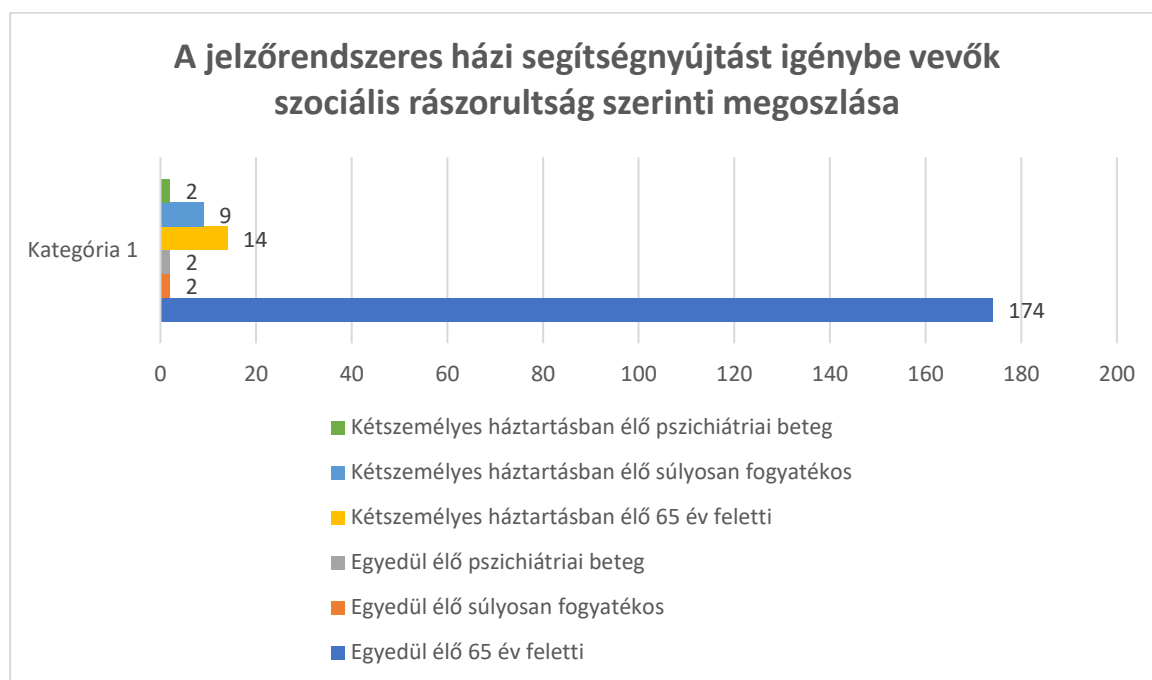
Az ellátotti létszám jelentős emelkedést mutat az előző évihez képest, a felvételek száma megduplázódott. Ennek egyik oka lehet, hogy megtörtént a régi elavult készülékek cseréje, könnyebben kezelhető, megbízhatóbb segélyhívó karórák kerültek beszerzésre.

Az év során összesen 203 fő vette igénybe a szolgáltatást, 201 fő Szombathelyről, 1 fő Bucsú, 1 fő pedig Sé településről.

Bucsuban társadalmi gondozó látta el a feladatot, aki rendelkezett a munkavégzéshez szükséges készenléti táskával és mobiltelefonnal.

Az ellátásból az év során 47 fő került ki, közülük 17 fő elhunyt, 11 fő intézményi elhelyezést nyert, 1 fő elköltözött az intézmény ellátási területéről. 18 fő maga kérte az ellátás megszüntetését elsősorban amiatt, mert folyamatosan romló egészségi

állapota alkalmatlanná tette a készülék használatára, illetve állandó felügyeletre szorult. Ez a tendencia a megelőző évihez hasonlóan alakult.

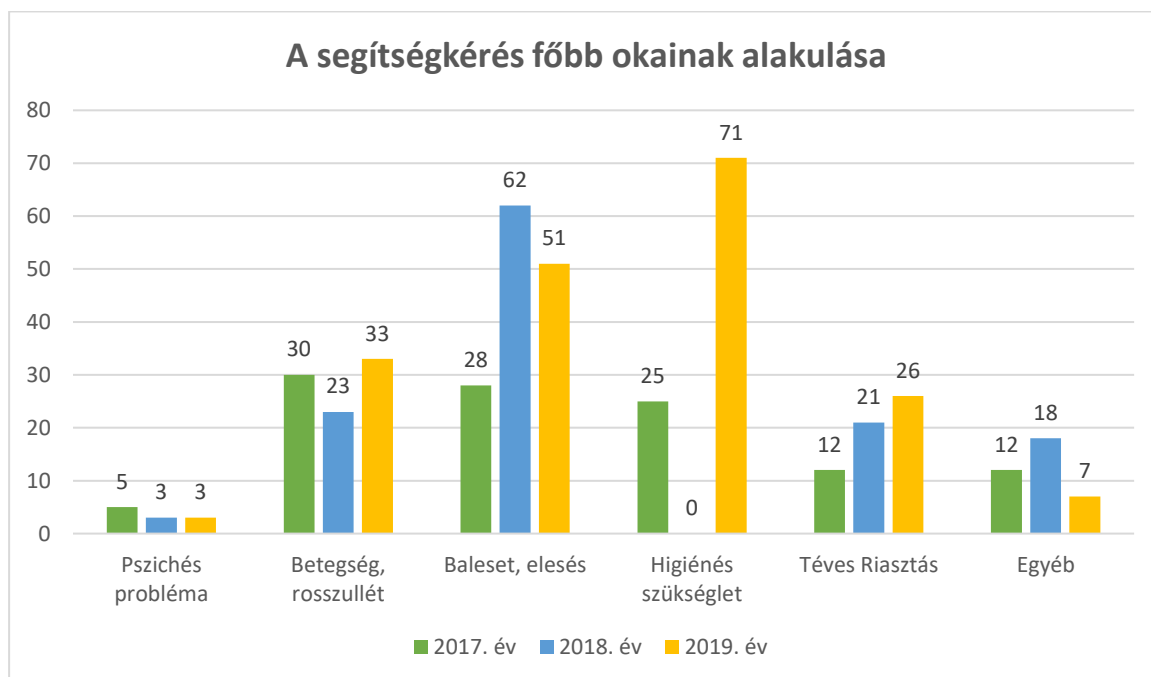
A szociális rászorultság szerinti megoszlás a korábbi évekhez hasonlóan alakult, a szolgáltatást igénybe vevők jelentős részét az egyedül élő 65 év felettek alkotják.

A szolgáltatásban részesülők életkor és nemek szerinti megoszlása

Életkori megoszlás	FÉRFI (fő)	NŐ (fő)	ÖSSZESEN (fő)
40 - 59 év	2	2	4
60 - 64 év	1	1	2
65 - 69 év	1	5	6
70 - 75 év	4	14	18
75 - 79 év	4	30	34
80 - 89 év	24	83	107
90 év felett	4	28	32
Összesen:	40	163	203

Az igénybe vevők nemek szerinti összetételében nem történt lényeges változás, a nők aránya több mint négyszerese a férfiakénak. Az életkor szerinti megoszlásban ismét emelkedett a 90 év felettek száma (2017: 49 fő, 2018: 13 fő, 2019: 32 fő).

Az ellátottak között ismét megjelent a 65 év alatti korosztály, ők súlyos fogyatékoságuk, vagy pszichiátriai betegségük miatt voltak jogosultak az ellátás igénybevételére. A 2019-es évben 1 fő részesült szociális rászorultság hiányában is a szolgáltatásban, ő egy súlyos daganatos beteg 65 év alatti hölgy volt, aki az ellátás megkezdését követően néhány héten belül elhalálozott.

A segélyhívások száma évről évre emelkedik, 2017-ben 112, 2018-ban 127, 2019-ben 191 riasztás érkezett. A tendencia az igénybe vevők magas életkorával és egyre romló egészségi állapotával magyarázható.

Jelentősen számban fordult elő higiénés szükséglet miatti segítségkérés. 2018-ban nem érkezett ilyen probléma miatt riasztás, 2019-ben azonban 71 segélyhívás történt ez okból, mely szintén az ellátottak rossz egészségi állapotából ered. Emelkedett még a betegség, rosszullét miatti segítségkérések száma, viszont az előző évihez képest csökkent az elesés miatti riasztás.

A segítségnyújtási módok közül kiemelkedően magas volt – a higiénés szükségletek miatti riasztások számának emelkedésének következményeként – a gondozási tevékenység (pelenkacsere, mosdatás), illetve a beszélgetés, megnyugtató. Előfordult még mentőhívás, ügyeletes orvos vagy háziorvos hívása, katasztrófavédelmi szervek értesítése és gyógyszeradás is.

4. Idősek nappali ellátása

Az idősek klubjaiban nyújtott szolgáltatásokat azok az időskorúak veszik igénybe, akik otthonukban élnek, de társaságra, közösségre, hasznos, értelmes időtöltésre vágnak, valamint fontosnak tartják testi és szellemi aktivitásuk megőrzését.

A klubok által biztosított szolgáltatások: étkezés, tisztálkodás lehetősége, egészségügyi ellátások, szabadidős programok, ügyintézésben való segítségnyújtás, mentális gondozás.

A férőhelyek száma: 256.

Az ellátásban részesülők 2019. évi induló létszáma:	236 fő
Tárgyévben felvettek száma:	72 fő
Tárgyévben ellátottak száma:	308 fő
Tárgyévben megszűntek száma:	68 fő
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	240 fő

Az éves ellátotti létszám az előző évihez képest emelkedést mutatott.

68 fő ellátása szűnt meg, 38 fő esetében saját kérésre (elsősorban családi okokra hivatkozva, illetve romló egészségi állapot miatt), 9 fő elhunyt, 8 fő bentlakásos intézményi elhelyezést nyert, 7 fő elköltözött az intézmény ellátási területéről, 6 fő pedig demens nappali ellátásba került.

A klubtagok életkor és nemek szerinti megoszlása

Életkori megoszlás	FÉRFI (fő)	NŐ (fő)	ÖSSZESEN (fő)
40 - 59 év	3	3	6
60 - 64 év	7	6	13
65 - 69 év	21	36	57
70 - 74 év	12	43	55
75 - 79 év	16	51	67
80 - 89 év	25	73	98
90 év felett	3	9	12
Összesen:	87	221	308

A klubtagok életkor és nemek szerinti megoszlásában jelentős változás nem történt, változatlanul magas a 80 év feletti korosztály (35,71%) és a nők aránya (71,75%).

A korábbi évekhez hasonlóan magas volt és emelkedő tendenciát mutat az egyedül élők aránya, 2017-ben 73,21%, 2018-ban 73,63%, 2019-ben 79,22%. Ők elsősorban a magány oldása, a szabadidő hasznos eltöltése érdekében vették igénybe a klub szolgáltatásait.

A szolgáltatásban részesülők 65,58%-át jellemezte a multimorbiditás, azaz több betegség együttes előfordulása. Jelentős volt a keringési és a mozgásszervi megbetegedésekben szenvedők száma és évről évre emelkedik a pszichiátriai betegek aránya is.

A klubokban elérhetőek voltak különböző prevencióc célú egészségügyi szolgáltatások, pl.: vérnyomás- és vércukorszint-mérés, ismeretterjesztő előadások, Etká jóga foglalkozások, gerinctorna.

Az étkezést igénybe vevők számában jelentős változás nem történt, 241 fő vette igénybe helyben fogyasztással a szolgáltatást. 190 fő normál, 33 fő diabetikus, 18 fő pedig könnyű-vegyes étrend szerint étkezett. 30.255 adag étel került kiszolgálásra.

Az intézmény 9 személyes kisbuszával, valamint egy személygépkocsival biztosított volt a mozgásukban korlátozottak, idősek szállítása a klubokba, valamint külső programokra. Ez a lehetőség az év során 18 fő számára nyújtott segítséget.

A szakmai munkát 130 fő önkéntes segítette az év során, közülük 89 fő fiatal, óvodás, általános és középiskolai tanuló. Ők elsősorban ünnepi megemlékezéseket tartottak. Jelenlétük a klubokban és az idősek életében kiemelkedően fontos, mivel hozzájárulnak a generációk közötti kapcsolat erősítéséhez.

A felnőtt segítők irodalmi, valamint ismeretterjesztő előadásokat, manuális foglalkozásokat tartottak és a hitélet gyakorlását segítették.

Az idősek klubjaiban – a teljesség igénye nélkül – az alábbi programok zajlottak a 2019-es évben.

Irodalmi Kávéház

Az elmúlt évben is folytatódott az Irodalmi Kávéház rendezvénysorozat, mely havi rendszerességgel került megszervezésre. Alkalmanként egy-egy jeles nap vagy ünnepkör került feldolgozásra.

A klubtagok a kávéház keretében ünnepelték a magyar kultúra napját és Ady Endre halálának 100. évfordulójáról is megemlékeztek. Az évfordulóhoz kapcsolódóan a Hang-Szín-Pad Stúdió Héjanász című emlékműsor összeállítását és hangjáték előadását tekinthették meg az érdeklődő klubtagok.

A programok között szerepelt a költészet napjának megünneplése, valamint Albert Zsuzsánna meseterapeuta is több alkalommal tartott ún. élőmesélést az időseknek.

Az anyák napi megemlékezést Várhelyi Zoltán gitártanár és tanítványainak közös műsora tette felejthetelenné a résztvevők számára.

Az intézmény 2019-ben is csatlakozott az „Egészség-napok Szombathelyen, a segítség városában!” címmel megrendezett rendezvénysorozathoz, mely június 27. és június 29. között került lebonyolításra.

A programok között az alábbi előadások, foglalkozások szerepeltek:

- Feszültségoldás, relaxáció
Előadó: Királyné Török Enikő terapeuta
- Mozgásban az egészség
Foglalkozásvezető: Simon Terézia gyógytornász
- Pihentető alvás – alvást segítő technikák, gyógynövények
Előadó: Prenner-Zsolnai Rita mentálhigiénés szakember, logoterápiás tanácsadó, coach
- Aktivitív játék idősek módjára – nevetéssel, játékkal az egészségért
Foglalkozásvezető: Meskó-Csépany Zsanett szakmai egység vezető

Ilauszki Tibor emlékverseny

A klubtagok évek óta részt vesznek a Szombathelyi Határőr Nyugdíjas Egyesület által szervezett sportnap rendezvényen. A versenyszámok között szerepelt többek között kiskapura rúgás, teke, célbadobás, darts, teniszlabda pattogatás.

Ezüstkor Filmklub

Vas Megye és Szombathely Megyei Jogú Város Nyugdíjas Szövetsége az elmúlt évben is lehetővé tette a klubtagok számára mozifilmek kedvezményes látogatását.

Így az idősek sok kedvelt filmet nézhettek meg, többek közt a Csillag születik, az Instant család, a Zöld könyv és a Yesterday című alkotásokat. A program változatlanul nagy népszerűségnek örvendett az idősek körében, alkalmanként 30-40 fő klubtag vett részt a vetítésen.

Az „Aktív időskor Szombathelyen” programsorozathoz kapcsolódó rendezvények

Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlése 2014-ben indított programot a 60 év feletti szombathelyi lakosok aktivizálására, a városi szintű közösségfejlesztés érdekében.

2019-ben az alábbi programokon vettek részt az intézmény szolgáltatásait igénybe vevő idősek:

- Februárban az „Álommeló” című filmet tekinthették meg az érdeklődők az Agora Savaria Filmszínházban.
- Áprilisban a „Halhatatlanok” című könnyűzenei élő koncerten vehettek részt az Agora Művelődési és Sportházban.
- A Haladás Sportkomplexum és az ELTE Gothard Asztrofizikai Obszervatórium és Multidiszciplináris Kutatóközpont meglátogatására is lehetőségük volt a klubtagoknak a 2019-es évben.
- Júniusban Szentendrére látogattak az idősek, ahol többek között a Szabadtéri Néprajzi Múzeumot is megtekintették.
- 30 fő klubtag utazhatott el a grazi adventi vásárra. A programok között szerepelt a város fő nevezetességeinek idegenvezető általi megtekintése is.
- A Weöres Sándor Színházban a Liliomfi című darabot nézhatték meg az érdeklődő klubtagok.

Egyéb programok

- memóriafejlesztő játékok, kártyaversenyek,
- vetélkedők,
- bűnmegelőzési előadások,
- ismeretterjesztő előadások,
- Etká-jóga erőgyűjtő módszer, foglalkozás,
- lelki beszélgetés a klubtagokkal,
- karaoke verseny,
- kirándulások.

5. Demens személyek nappali ellátása

A demens személyek nappali ellátása keretében az orvosszakértői szerv vagy Pszichiátriai/Neurológiai Szakkollégium által befogadott demencia centrum vagy pszichiáter, neurológus, geriáter szakorvos demencia kórképet megállapító szakvéleményével rendelkező személyeket láthat el az intézmény.

A demens személyek nappali ellátása integrált formában, az intézmény két telephelyén, összesen 14 férőhelyen biztosított.

Az ellátásban részesülők 2019. évi induló létszáma:	14 fő
Tárgyévben felvettek száma:	11 fő
Tárgyévben ellátottak száma:	25 fő
Tárgyévben megszűntek száma:	11 fő
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	14 fő

A megszűnés oka 4 fő esetében bentlakásos intézményi elhelyezés volt, 5 fő elhalálozott. 2 fő ellátása saját kérésre szűnt meg, mivel romló egészségi állapotuk miatt már nem tudták igénybe venni a klub szolgáltatásait, ezért a továbbiakban házi segítségnyújtásban keretében lett biztosítva ellátásuk.

A klubtagok életkor és nemek szerinti megoszlása

Életkori megoszlás	FÉRFI (fő)	NŐ (fő)	ÖSSZESEN (fő)
40 - 59 év	-	-	-
60 - 64 év	-	1	1
65 - 69 év	2	1	3
70 - 74 év	1	5	6
75 - 79 év	1	7	8
80 - 89 év	1	5	6
90 év felett	-	1	1
Összesen:	5	20	25

A tavalyi évi adatoktól eltérően már nem a 80 év feletti korosztály képviseltette magát a legnagyobb arányban, hanem a 70-80 év közöttiek száma emelkedett jelentősen.

A demens személyek nappali ellátásában alapvető cél, hogy a foglalkozások elősegítsék az ellátottak meglévő képességeinek stabilizálását, lehetséges mértékig a fejlesztését, esetleg a már elmaradt képességek újbóli felszínre hozását.

Ennek érdekében az alábbi terápiák voltak biztosítottak:

Mozgásterápia

Olyan speciális mozgásmódszerek alkalmazása, melyek a szokásos gyógytorna keretében nem ismertek. Lényege és célja: az egyes kifejező mozgások, mozdulati egységek, testhelyzetek és mozgásegységek megtanítása, újratanulása.

Zeneterápia

Olyan pszichoterápiás eljárás, amely a zenét eszközként használja komplex személyiségfejlesztés vagy gyógyító tevékenység keretében. A zene eszköz az élménykeltésben és az élményfeldolgozásban, mint nonverbális terápia hatékony módszer. A hangulati és érzelmi életen keresztül jut el az idős emberekhez, oldja a pszichés merevséget vagy lágyítja azt.

Aktív (éneklés, hangszeres zenélés) és passzív (zenehallgatás) zeneterápia együttes alkalmazására került sor.

Biblioterápia

Az olvasmányok kiválasztása a demens személyek érdeklődési körének, mentális állapotának megfelelően történt. Tartalmuk különböző volt, pl.: mesék, rövid anekdoták, stb.

A mindennapok során folyamatosan kellett törekedni a memória erősítésére, régi ismeretek, ismerősök felidézésére.

Mivel az ellátás integrált formában történt, a demens klubtagok képességeikhez, igényeikhez mértén természetes módon bekapcsolódtak a klub által szervezett foglalkozásokba, programokba.

6. Idősek átmeneti elhelyezése

Az intézmény a személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátási formákon belül átmeneti elhelyezést nyújt időskorúak számára.

Az Időskorúak Gondozóháza 17 férőhelyen átmeneti ellátást biztosít azoknak a 18. életévüket betöltött személyeknek, akik betegségük, vagy más ok miatt önmagukról nem képesek gondoskodni, állandó felügyeletre szorulnak, 24 órás ápolást-gondozást igényelnek, melyet a területi idősellátó rendszer nem tud felvállalni.

Az intézményben a szociális gondozás valamennyi eleme alkalmazásra kerül. Alapfeladat a gondozottak állapotának szinten tartása, javítása, idejük tartalommal való megtöltése és ügyeik intézése.

Az ellátásban részesülők 2019. évi induló létszáma:	16 fő
Tárgyévben felvettek száma:	24 fő
Tárgyévben ellátottak száma:	40 fő
Tárgyévben megszűntek száma:	23 fő
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	17 fő
Várakozók száma tárgyév december 31-én:	77 fő

Az ábra jól mutatja, hogy az elmúlt öt évben - különösen 2016-tól - milyen drasztikusan emelkedett a szolgáltatást igénylők száma: 2016-ban: 20 fő, 2017-ben 48 fő, 2018-ban 62 fő, 2019-ben 77 fő várakozott a gondozóházi elhelyezésre.

Az ellátotti létszám az előző évekhez képest nagy mértékben emelkedett, melynek oka a felvételek és ezzel párhuzamosan a megszűnések számának emelkedése volt.

Az ellátásból kikerültek megoszlása a kikerülés oka szerint

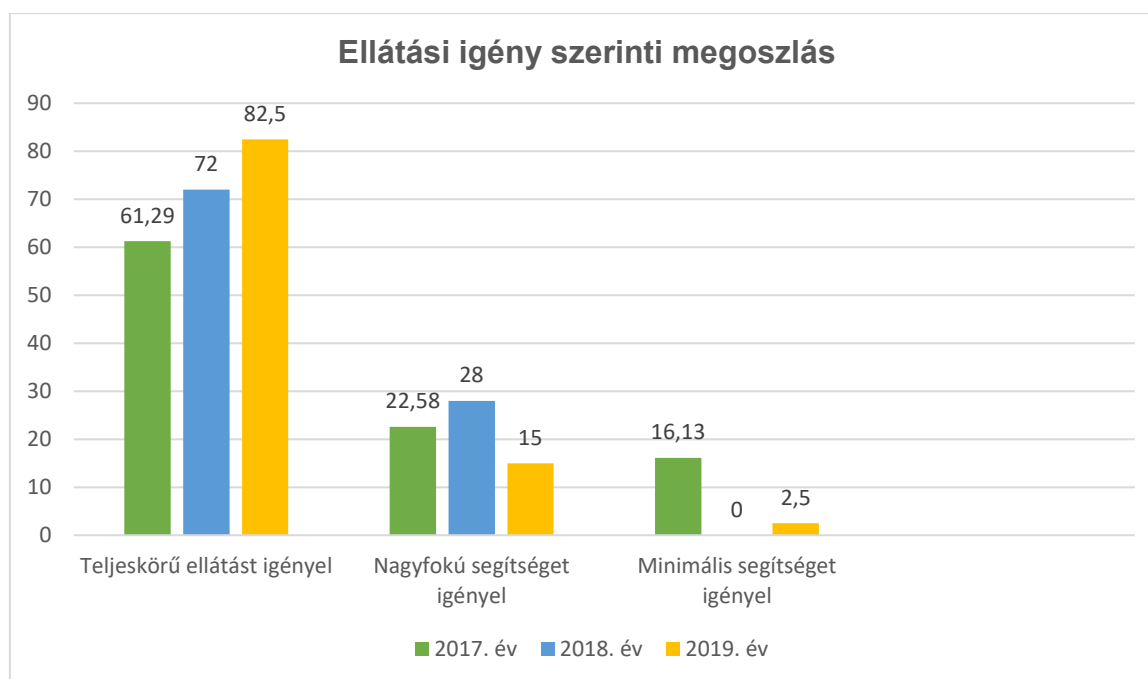
Kikerülés okai	2016. (fő)	2017. (fő)	2018. (fő)	2019. (fő)
Idősek otthonába került	8	1	3	3
Elhunyt	20	11	5	16
Otthonába távozott	6	2	1	4
Ápolási osztályra került	2	-	-	-
Kórházba került	-	-	-	-
Összesen:	36	14	9	23

A gondozóházból való kikerülés okai között kiemelkedően magas volt az elhalálozás miatti megszüntetés, mely az igénybe vevők magas életkorából és rossz egészségi állapotából ered. Az előző évihez képest emelkedett azon igénybe vevők száma, akiknek az egészségi állapota oly mértékben javult, hogy otthonukba távozhattak.

Az ellátottak életkor és nemenkénti megoszlása

Életkori megoszlás	FÉRFI (fő)	NŐ (fő)	ÖSSZESEN (fő)
40 - 59 év	-	1	1
60 - 64 év	-	1	1
65 - 69 év	1	1	2
70 - 74 év	-	1	2
75 - 79 év	1	7	8
80 - 89 év	4	15	19
90 év felett	1	7	8
Összesen:	7	33	40

Életkor szerint a korábbi évekhez hasonlóan továbbra is a 80 év feletti korosztály képviseltette magát a legmagasabb arányban (67,5%), változatlanul jellemző a női ellátottak magas aránya. 2019-ben az igénybe vevők 82,5%-a nő volt.

Évről évre folyamatosan emelkedik az ágyhoz kötött, önmaguk ellátására nem képes idősök száma. 2019-ben ismét emelkedett a teljeskörű ellátást igénylők aránya és csupán 1 fő olyan ellátott volt, aki csak egészen minimális segítségre szorult.

Az igénybevétel időtartamának alakulása

Gondozóházban eltöltött idő	2017. (fő)	2018. (fő)	2019. (fő)
1 hónapnál kevesebb	-	1	5
1 hónap	-	2	6
2 hónap	-	1	3
3 hónap	1	1	3
4 hónap	4	2	1
5 hónap	1	1	3
6 hónap	1	-	2
7 hónap	-	-	-
8 hónap	1	1	-
9 hónap	3	-	3
10 hónap	1	-	2
11 hónap	4	-	-
12 hónap	2	-	-
Éven túl	13	16	12
Összesen:	31	25	40

2019-ben tovább emelkedett azon ellátottak száma, akik csak néhány hónapot töltöttek a Gondozóházban, többen már olyan rossz egészségi állapotban kerültek be az intézménybe, hogy rövid időn belül elhaláloztak.

Az előző évekhez hasonlóan magas volt azok aránya, akik egy évnél hosszabb időt töltöttek el az intézményben. Ők az egészségi állapotuk miatt otthonukban már nem voltak gondozhatók, ezért tartós bentlakásos intézményi elhelyezésre vártak.

A gondozottak állapotuktól függően vettek részt a napi, heti, havi rendszerességgel szervezett foglalkozásokon a Gondozóház, illetve a közös épületben lévő Idősek Klubja rendezvényein. Sajnos évről évre egyre kevesebben tudnak bekapcsolódni a közös programokba, mivel többségük ágyhoz kötött beteg. Számukra a beszélgetések és a felolvasások jelentik a fő kikapcsolódást, a külvilággal való kapcsolatot. A foglalkoztatás- és programszervező havi rendszerességgel tartott felolvasást, a terápiás munkatárs pedig heti-kétheti rendszerességgel látogatta a lakókat.

A gondozottak egészségi állapotának megőrzését, javítását az intézmény orvosa, terápiás munkatársa és gyógytornász segítette.

Az intézmény ellátottai körében a beszámolóban eddig ismertetett öt ellátási forma tekintetében (étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, idősek átmeneti elhelyezése) a korábbi évek gyakorlatának megfelelően elégedettségi felmérés készült.

A felmérés kérdőíveken – személyes lekérdezés módszerével – történt, amelyben az intézményi csoport terápás munkatársa, illetve az étkeztetést, házi segítségnyújtást és az idősek nappali ellátást biztosító szakmai egységek munkavállalói működtek közre. A felmérés során 1.351 db kérdőív került kiküldésre, ebből 1.123 db érkezett vissza, ami 83,12%-os válasz-információt jelent.

A felmérés során legaktívabbak az idősek nappali ellátását igénybe vevők voltak, 96,64%-uk válaszolt a feltett kérdésekre. Összeségében elmondható, hogy az intézmény szolgáltatásait igénybe vevők többsége válaszolt a kérdésekre, örült a lehetőségnek, több pozitív visszajelzés érkezett, de természetesen negatív kritikák is megfogalmazódtak.

Az étkeztetést igénybe vevők körében általánosságban elmondható volt az elégedettség az étel mennyiségével kapcsolatban. Az étlap változatosságát többen kritizálták, véleményük szerint túl gyakran ismétlődik a menüsor, illetve egyes ételféleségek előfordulását (pl. csirkehús) túl gyakran találták.

A szolgáltatást szervező szakmai egységek munkatársai folyamatosan ellenőrizték a kiszolgált étel mennyiségét, minőségét, valamint az étrend változatosságát.

Az ételkiosztó helyeken történő adagolás gyorsaságára, a tisztaságra és a személyzet viselkedésére vonatkozóan nem érkezett panasz, többen kihangsúlyozták a személyzet kedvességét, figyelmességét. Az étkeztetéshez kapcsolódó adminisztratív tevékenységekkel (kiértéssel, számla átláthatóságával, fizetéssel), a válaszadók szinte 100%-ban elégedettek.

Az ebéd házhozszállítása a válaszadók véleménye szerint jól szervezett volt. A szállítást végzők munkájával, hozzáállásával, magatartásával igen magas százalékuk volt elégedett. Sok idős számára az ételszállító személye jelenti az egyetlen napi kapcsolat a külvilággal, és nagyon hálásak minden jó szóért. Többen kiemelték a szállítók kedvességét, udvariasságát és segítőkészségét.

A házi segítségnyújtást biztosító négy szakmai egységben dolgozó gondozók munkájával az előző évekhez hasonlóan közel 100%-os volt az elégedettség. A szolgáltatást igénybe vevő idősök szinte csak pozitív jelzővel illeték /lelkiismeretes, segítőkész, figyelmes stb./ az ellátásukat segítő gondozókat.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban részesülők megfogalmazták, hogy a jelzőkészülék azért fontos számukra, mert biztonságot nyújt, csökkenti az egyedüllét miatti félelemérzetüket és hozzátartozóik is nyugodtabbak.

A 2019-es évben megtörtént a régi, elavult készülékek cseréje, ennek köszönhetően az előző évekhez képest jóval kevesebb kritika fogalmazódott meg a készülékek működésével kapcsolatban. Az ellátást igénybe vevők 100%-ban elégedettek voltak a szolgáltatást nyújtó munkatársak szakmai munkájával.

Az idősök klubjai a válaszadók szerint jól szervezetten, képzett gondozói háttérrel működtek, a dolgozók munkáját, hozzáállását, magatartását szinte minden válaszadó pozitív jelzővel illette. A klubtagok körében közel 100%-os volt az elégedettség a klubban folyó közösségi élettel, a programokkal. A válaszokból is kitűnik, hogy a klubszolgáltatást igénybe vevők életkora emelkedik, egészségi állapotuk romlik, mivel többen jelezték, hogy bizonyos programokon pl. kirándulásokon, sportrendezvényeken egészségi állapotuk miatt nem tudnak részt venni.

Az Időskorúak Gondozóházában a 17 fő ellátottból 7 fő volt a felmérés időpontjában olyan egészségi állapotban, hogy tudott válaszolni a kérdőíven szereplő kérdésekre. Az igénybe vevők elégedettek voltak a számukra biztosított ellátással, az őket gondozó munkatársak hozzáállásával, munkájával, a számukra szervezett programokkal.

7. Intézményi Csoport

Az Intézményi Csoport 2019-ben a munkatervben megfogalmazott célkitűzések szerint működött. Tevékenysége egyaránt irányult az ellátást igénybe vevőkre és az ellátást nyújtókra. Tagjai az intézményi szervezetben – az alapfeladatok ellátása mellett – fontos szerepet vállaltak a szolgáltató tevékenység színvonalának emelésében.

A csoport munkatervben meghatározott feladatait 1 fő csoportvezető, 1 fő foglalkoztatás- és programszervező és 1 fő terápiás munkatárs látta el.

Az Intézményi Csoport feladatai voltak:

- a pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése,
- a korábban megvalósult projektek éves fenntartási jelentéseinek, szakmai beszámolójának elkészítése,
- folyamatos kapcsolattartás a városban működő szakmai és civil szervezetekkel, intézményekkel,
- a „Szociális Hét” és az „Egészség-hét” városi rendezvényeihez csatlakozva segítségnyújtás az intézményi programok szervezésében, lebonyolításában,
- az intézmény tevékenységeit, szolgáltatásait bemutató kiadványok tartalmának, a tájékoztató anyagok körének frissítése és bővítése,
- az intézményi szakkönyvtár anyagainak folyamatos frissítése, szacikkek, tanulmányok gyűjtése a munkatársak szakmai ismereteinek bővítése céljából,
- szerepvállalás az intézmény életét, működését propagáló médiaanyagok összeállításában, a honlap naprakész információkkal való feltöltésében.

Az intézményi csoport vezetője végezte a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséhez, működési nyilvántartásához kapcsolódó adminisztrációt; az intézményi és dolgozói telefon-előfizetések bonyolítását; az intézményi beruházások, beszerzések adminisztrációját; két nemzetközi gyermekvédelmi konferencia megszervezését, az intézmény szabályzatainak rendszerezését és felülvizsgálatának előkészítését, valamint irányította a csoport munkáját.

A terápiás munkatárs folyamatosan, ill. igény szerint végezte az ellátásban részesülők és ellátást nyújtók pszichés és mentális gondozását.

Feladatainak programozását a szakmai egységek esetszegbeszélései, illetve a spontán módon jelzett igények, problémafelvetések alapján végezte.

Az ügyek gyors és hatékony kezelését a szakmai egységekkel kialakított folyamatos, élő munkakapcsolat biztosította.

Koordinálta a kollégák szakmai továbbképzését, szervezte az intézményben a nyári diákmunkát.

Koordinálta a dolgozók foglalkozás-egészségügyi vizsgálaton való részvételét.

Kezelte az idősök nappali ellátásában, ill. a demens nappali ellátásban részesülő klubtagok és családtagjaik között felmerült konfliktusokat.

A Gondozóházban anyák napi ünnepséget szervezett az egységhez tartozó idősök klubja tagjainak a Nyitra utcai Általános Iskola tanulóinak részvételével, ahol saját készítésű ajándékkal és virággal kedveskedtek az édesanyáknak.

A IX. számú szakmai egységben Mikulás ünnepséget szervezett az ellátottaknak a gondozónők közreműködésével. Mikulásjelmezbe öltözve verssel és énekkel járták körbe az ágyban fekvő ellátottakat, gyümölcssel, szaloncukorral, csoki mikulással szereztek örömet az idősöknek.

A „Szociális Hét” városi rendezvényeihez csatlakozva segítséget nyújtott az intézményi programok szervezésében, lebonyolításában.

Igény szerint látogatta és tanácsokkal látta el a házi segítségnyújtásban részesülő idősöket.

Részt vett a 2019. évi elégedettségi vizsgálat előkészítésében, lebonyolításában és kiértékelésében.

Mediátorként bekapcsolódott a kapcsolatügyelet munkájába.

Koordinálta a felmerülő szociális és jogi természetű ügyeket.

Dokumentálta és archiválta az intézményi programokat, eseményeket.

Közreműködött az intézmény központjában és az idősök klubjaiban szervezett rendezvények előkészítésében és lebonyolításában.

A foglalkoztatás- és programszervező folyamatosan végezte az ellátásban részesülők szervezett foglalkoztatását, segítséget nyújtott az Idősök Klubjaiban és a Gondozóházban szervezett programok lebonyolításában.

Figyelemmel kísérte a városi, megyei, országos programokat, kulturális rendezvényeket, versenyeket, szükség szerint részt vett azok előkészítésében, lebonyolításában.

Intézményi szintű ismeretterjesztő, szórakoztató és sportrendezvényeket, vetélkedőket, életmód tanácsadásokat, kiállításokat, bálakat, kirándulásokat szervezett a felmerülő igények alapján.

Folyamatosan frissítette az intézményi és a városi honlapon az idősök klubjaiban szervezett programokról szóló információkat.

Szerkesztette az Őszirózsa Klubhíradó c. lapot és közreműködött annak idősek klubjaiba való eljuttatásában.

Tapasztalatcseréket szervezett klubvezetők számára.

Folyamatosan kapcsolatot tartott a városban működő szakmai, kulturális és művelődési intézményekkel, valamint civil szervezetekkel (kiemelten: Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár, Vas Megyei Szakosított Szociális Intézet, Vas Megye és Szombathely MJV Nyugdíjas Szövetsége, Vas Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóság, Vas Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház, Új Nemzedék Szombathelyi Közösségi Tér, Szombathelyi Határőr Nyugdíjasok Egyesülete, Vas Népe, Szombathelyi TV, Magyar Katolikus Rádió, Kámoni Arborétum és Ökoturisztikai Központ, Herényiek Háza, Parkerdei Kertbarát Egyesület, Savaria Szimfonikus Zenekar, AGORA Szombathelyi Kulturális Központ).

A programok megvalósításához támogató szervezeteket, szponzorokat kutatott fel.

8. Család- és gyermekjóléti szolgálat

A család- és gyermekjóléti szolgálatok működési területén a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása a feladat. A családsegítők munkavégzésük során személyes szociális szolgáltatás keretében szociális segítő munkát koordinálnak és végeznek.

A szakember szociális adatok gyűjtésével tájékoztatja a szülőt, a válsághelyzetben lévő várandós anyát az őt megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról. Segíti az érintett családokat szükségleteik kielégítésében, problémáik megoldásában, céljaik megvalósításában. A szociális segítőmunka keretében feltárja a család működési zavarait, problémáit, feltérképezi és mozgósítja a természetes és mesterséges támaszait, az igénybe vehető erőforrásokat, szolgáltatásokat. Koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, szolgáltatásban dolgozók együttműködését, folyamatosan kapcsolatot tart velük. Az aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember a család- és gyermekjóléti központ bevonásával esetmegbeszélést, esetkonferenciát szervez. A gondozási folyamat során rendszeresen értékeli a végzett szakmai munkát, az elért eredményeket és ezek ismeretében megfogalmazza a további irányokat.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából szabadidős és közösségi programokat szervez. Az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, családot veszélyeztető körülményeket, a veszélyeztetett személy, illetve család szükségleteit. Segíti a válsághelyzetben lévő várandós anyát a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban, a családokat, gyermekeket az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, a gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében. Segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez, tájékoztatást ad az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről.

A gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít és a gyámhivatal felkérésére örökbefogadás esetén tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről.

Információkkal, tanácsadással elősegíti a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítását.

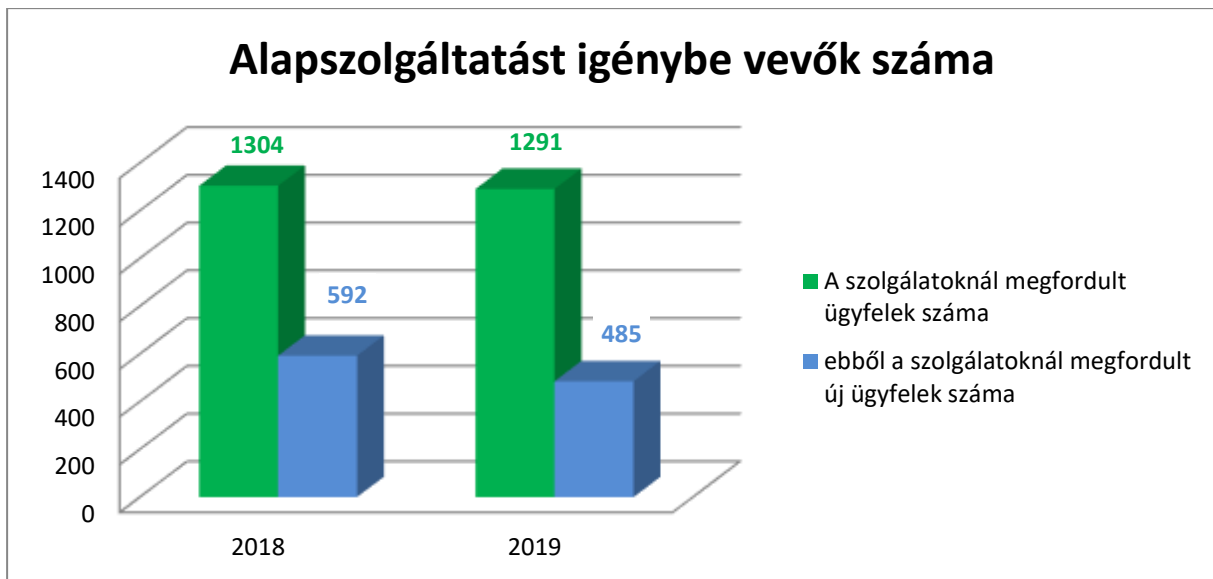
Kezdeményezi a veszélyeztetett gyermek védelembe vételét, szükség esetén ideiglenes hatályú elhelyezésre tesz javaslatot.

A szolgálat munkatársai figyelemmel kísérik a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségleteit.

Veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesznek a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében.

A család- és gyermekjóléti szolgálatoknál 2019-ben 1291 ügyfél (2018. évben 1304 ügyfél) fordult meg, ebből 485 fő (2018. évben 592 fő) volt új. Az új igénybe vevők száma a beérkezett jelzések számának csökkenése miatt 18%-kal kevesebb volt, mint az előző évben.

A kliensforgalom a 2019. évben 10.091, 2018. évben 11.295 volt.

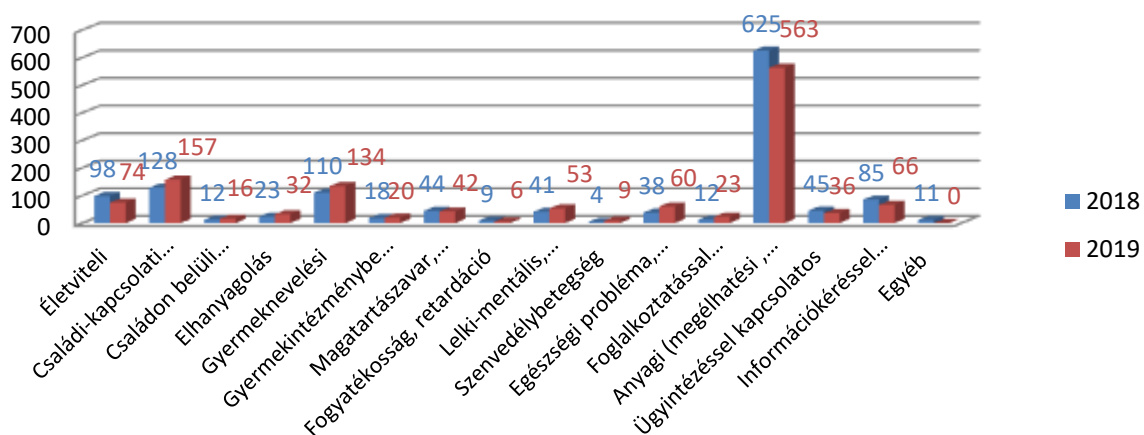

Az intézményt felkereső családok életében a legfőbb felmerülő problémák: az anyagi 563 (2018-ban 625), a családi-kapcsolati konfliktus 157 (2018-ban 128), a gyermeknevelési 134 (2018-ban 110), az életviteli 74 (2018-ban 98), valamint az információkéréssel kapcsolatos 66 (2018-ban 85), az egészségügyi probléma 60 (2018-ban 38) és a lelki-mentális probléma, pszichiátriai betegség 53 (2018-ban 41) esetben voltak.

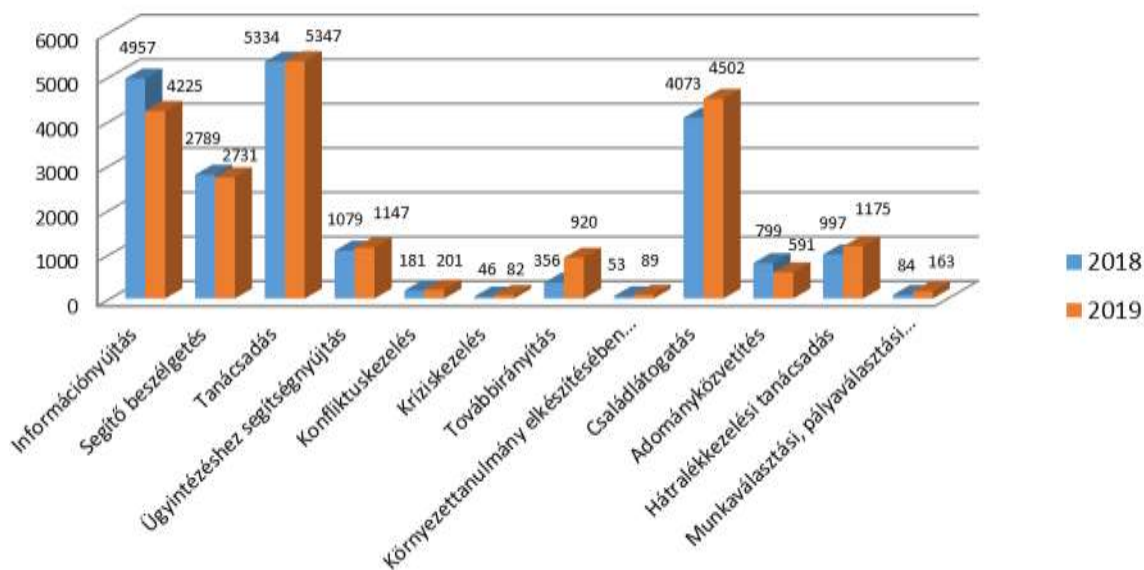
Az elsődleges problémák körében nőtt a családi-kapcsolati konfliktusok előfordulásának száma, az anyagi problémák száma jellemzően csökkent.

Az esetek döntő többségében a problémák komplexen jelentek meg az egyének, családok életében. A családsegítők a problémához igazítva egyénre szabott komplex esetkezelést biztosítottak, melyhez segítségül hívták az ügyfél természetes és mesterséges támaszait.

A szolgáltatást igénybe vevő esetek száma elsődleges probléma szerint

Szakmai tevékenység alakulása

A szakemberek problémához igazított szakmai tevékenysége 2019-ben elsősorban tanácsadás 5347 (2018-ban 5334), családlátogatás 4502 (2018-ban 4073), információnyújtás 4225 (2018-ban 4957), segítő beszélgetés 2731 (2018-ban 2789), ügyintézésben való segítségnyújtás 1147 (2018-ban 1079), valamint hátralékezelési tanácsadás 1175 (2018-ban 997) formájában valósult meg, illetve lehetőség nyílt jogi, pszichológiai tanácsadás, egyéni, pár- és családterápiás szolgáltatásba való közvetítésre is.

Adósságkezelési szolgáltatás

Az adósságkezelési szolgáltatás célja a lakossági közüzemi díjhátralékok csökkentése, az adósságproblémával küzdő háztartások problémáinak komplex, a szociális munka eszköztárával történő kezelése.

SZMJV Önkormányzata Közgyűlésének 8/2015. (II.27.) számú önkormányzati rendelete 2015. március 1-től a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére települési támogatás keretében nyújt segítséget.

Az adósságkezelési szolgáltatás időtartamát az előzetes, a határozattal rendelkező és az utólagos együttműködés időtartama együttesen képezi.

2019. január 1. és 2019. december 31. között összesen 35 fő rendelkezett adósságkezelési támogatás megállapítására szóló határozattal (2018. évben 55 fő).

A szolgáltatást igénybe vevők száma csökkenésének oka, hogy az adósságkezelési szolgáltatás jogosultsági feltételeinek a hátralékkal rendelkezők egy része nem tud megfelelni, elsősorban jövedelmi viszonyaik miatt.

Lakbérhátralékkal rendelkező ügyfelekkel történő segítő munka

A 36/2010. (XII.01.) sz. önkormányzati rendelet 23. §-ának megfelelően történt a szakmai munkavégzés a három vagy annál több havi lakbérhátralékkal rendelkezőkkel a SZOVA Zrt. jelzése alapján.

A szakemberek a lakbérhátralékkal rendelkező ügyfelekkel közösen áttekintették a család élethelyzetét, lehetőségeit, fizetési kapacitásait és az igénybe vehető pénzbeli és természetbeni támogatások körét. A családsegítő az ügyféllel közösen cselekvési tervet készített a fennálló hátralék rendezésére vonatkozóan.

A szolgáltatás 2019-ben 196 főt érintett, mely a 2018-as adathoz (212 fő) képest lényeges eltérést nem mutat. A lakhatás biztosítása és megőrzése érdekében a szakemberek az észlelő- és jelzőrendszer tagjaival – különösen a közüzemi szolgáltatókkal és a SZOVA Zrt-vel – szorosan együttműködtek.

TÁVHŐ-díj hátralékkal rendelkező ügyfelekkel történő segítő munka

A Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermejjóléti Szolgálat és a Szombathelyi Távhőszolgáltató Kft. között létrejött együttműködési megállapodás – folyamatos kapcsolattartási kötelezettség vállalása mellett – lehetővé tette a szociálisan rászoruló kliensek számára a felhalmozott hátralékok törlesztését.

A család- és gyermekjóléti szolgálathoz forduló ügyfelek jelentős része anyagi problémával küzdött, ezért sok esetben nehézséget jelentett a közüzemi számlák fizetése, melynek következtében hátralék halmozódott fel.

2019-ben 61 személy (2018. évben 73 fő) esetében nyújtott segítséget az intézmény a TÁVHŐ-díj tartozások rendezésében. Az előző évihez képest a szolgáltatást igénybe vevők száma minimálisan csökkent, ugyanis a hátralékosok közvetlenül a szolgáltatóval is köthettek részletfizetési megállapodást.

A családsegítők a szakmai munkavégzés során az életvezetési és háztartásgazdálkodási tanácsadás mellett folyamatosan nyomon követték a lakhatási kiadások befizetéseit is.

Szociális szálláson élőkkel történő segítő munka

A lakáshoz jutás, a lakbérek és a lakbértámogatás, az Önkormányzat által lakásvásárláshoz és építéshez nyújtott támogatások szabályai megállapításáról szóló 36/2010. (XII.01.) sz. önkormányzati rendeletben került bevezetésre a szociális szállás intézménye, mely a kilakoltatással veszélyeztetett családokon kíván segíteni.

A szociális szállás az önkormányzati bérlakásban élő és alacsony jövedelmük miatt a bérlakás fenntartására nem képes, így lakhatásukban veszélyeztetett személyek részére biztosított, szociális szolgáltatásokkal összekapcsolt átmeneti lakhatási forma.

A rendelet elfogadásától 2019. december 31-ig eltelt időszakban a szociális szállások száma 181 db volt, ebből az átminősítettek száma 103 db, a felajánlottaké 78 db volt.

A megkötött együttműködési megállapodások száma: 153 db, a szálláshasználati szerződések száma 149 db.

Nem írta alá az együttműködési megállapodást: 28 fő.

A 2019. december 31-i állapot szerint a szociális szállások száma: 42, ebből az átminősítések száma 16, a felajánlásoké 26. A háztartások száma összesen: 42, ebből egyszemélyes 10, család 32.

A szociális szálláson élők esetében 2019. december 31-ig a következő kimenetek valósultak meg: kérte a bérleti jogviszony visszaállítást 51 fő, felmondás 5 fő, leadta a lakást 6 fő, szálláshasználati szerződés nem került meghosszabbításra 28 fő, Idősek Otthonába került 4 fő, elhunyt 6 fő, rendkívüli szociális krízishelyzetére tekintettel átmeneti szállás került kijelölésre 1 fő, a szálláshasználati szerződés hosszabbítására vonatkozó javaslat visszavonásra került 1 fő esetében.

Szanálás miatt 4 fő, a szállás nem megfelelő minősége miatt 1 fő számára új szociális szállás került kijelölésre.

A szolgáltatás indulása óta 2019. december 31-ig a befizetett hátralékok összege az intézmény kimutatása szerint: **16.473.777,- Ft.**

A családsegítők a rendszeres kapcsolattartás során motiválták az ügyfeleket arra, hogy a lakhatással kapcsolatos kiadásaikat, meglévő hátralékaikat rendezzék. Szükség esetén segítséget nyújtottak a mindennapi életvitelhez.

Krízises átmeneti lakáshasználókkal történő segítő munka

A lakáshoz jutás, a lakbérek és a lakbértámogatás, az Önkormányzat által lakásvásárláshoz és építéshez nyújtott támogatások szabályai megállapításáról szóló 36/2010. (XII.01.) sz. önkormányzati rendelet 3. §-ában került meghatározásra a rendkívüli krízishelyzet alapján kijelölt átmeneti szállás intézményrendszere.

A helyi rendelet lehetővé tette, hogy azok a személyek, akik lakhatásukat önerőből más módon nem tudták megoldani, kérelmet nyújtsanak be az illetékes iroda felé. Azon ügyfelek számára, akiknél az adott lakásra történő kijelölés megtörtént, együttműködési kötelezettség került előírásra a szociális szolgáltatóval.

2015. év eleje és 2019. december 31. között megkötött szálláshasználati szerződések száma: 246 db.

A kijelölést követően nem fogadta el a lakást: 33 fő, ebből 3 fő albérletbe költözött, 16 fő a lakóközösség miatt nem kívánt a kijelölt átmeneti szállásra költözni, 1 fő szívességi lakáshasználóként maradhatott korábbi lakóhelyén tovább, 1 fő hozzátartozójának betegsége miatt nem tudta elfoglalni a lakást, 1 fő számára 2 lakás is felajánlásra került, egyiket betegség, másikat a lakóközösség miatt nem fogadta el. 1 fő számára a felajánlott lakás messzire esett a kérelmező családjának elérhetőségétől, 3 fő számára nem felelt meg a felajánlott lakás, 2 fő egészségi probléma miatt nem fogadta el a lakást, 3 főnek a lakhatási problémái megoldódtak más módon, 1 fő az albérletében maradt.

2019. december 31-i állapot szerint krízises átmeneti szállások száma: 84 db.

Háztartások összesen: 84, ebből egyszemélyes 27, család 57.

A lakások komfortfokozat szerint: összkomfortos 52, komfortos 28, félkomfortos 1, komfort nélküli 3.

A krízises átmeneti szálláson élők esetében az indulás óta a következő kimenetek valósultak meg: bérlővé vált 121 fő, visszaadta a lakást a kezelőnek 20 fő, jogcím nélküli lakáshasználó 14 fő, kilakoltatásra került 3 fő, elhunyt 3 fő és 1 fő albérletbe költözött.

A szakmai munkavégzés során a családsegítők az ügyfelekkel közösen cselekvési tervet dolgoztak ki a lakhatási kiadások rendezésére, valamint a felmerülő egyéb problémák kezelésére vonatkozóan.

Feladatellátási megállapodás alapján biztosított szolgáltatás

Szombathely közigazgatási területén kívül további 22 településen biztosította az intézmény a család- és gyermekjóléti szolgáltatást, ahol összesen 100 fő számára történt segítségnyújtás. Az új kliensek száma 59 fő volt.

A szolgáltatásban részesülők összesen 700 alkalommal kerültek kapcsolatba az intézmény szakembereivel.

Az ellátott családok körében elsődleges problémaként a családi-kapcsolati konfliktusok (43), a gyermeknevelési problémák (17), az életviteli problémák (10), elhanyagolás (7), egészségi probléma (7), valamint az anyagi problémák (6) jelentek meg.

A legjellemzőbb szakmai tevékenységek: a tanácsadás (590), a családlátogatás (456), az információnyújtás (320), valamint a segítő beszélgetés (262). Az észlelő- és jelzőrendszeri tagokkal rendszeres és intenzív volt a kapcsolat, az érintett szakemberekkel több esetkonzultációra is sor került.

Az észlelő- és jelzőrendszer működtetése

Az észlelő- és jelzőrendszer működtetésének célja, hogy a problémák időben felismerhetőek legyenek és mihamarabb enyhítésre, megoldásra kerüljenek. A jelzőrendszer szervezése és működtetése alapvetően a család- és gyermekjóléti szolgálatok feladatkörébe tartozik, ezen belül a települési jelzőrendszeri felelős feladata.

A tevékenység működtetése a következő fórumokon keresztül történik:

- szakmaközi megbeszélések
- esetkonzultációk, esetmegbeszélések, esetkonferenciák
- éves szakmai tanácskozás.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjai számára szakmaközi megbeszélések szervezésére került sor, melyek célja a résztvevők feladatainak, jogkörének, szakmai lehetőségeinek, kompetenciájának tisztázása, illetve a jelzőrendszeri tagok együttműködésével kapcsolatos kérdések egyeztetése, megbeszélése a közös munka hatékonyságának növelése volt.

2019-es évben megtartott szakmaközi megbeszélések

Alkalom	Résztvevő szervezetek	Résztvevők száma
2019. 01. 23.	A szombathelyi járásban dolgozó pártfogó felügyelők, család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ	20 fő
2019. 02. 15.	Pártfogó felügyelők, gyámügyi ügyintézők, iskolai védőnők, az Egészségfejlesztési Iroda munkatársa, rendőrök, óvodai és iskolai szociális segítők, család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ	29 fő
2019. 03. 29.	A szombathelyi járásban dolgozó gyámügyi ügyintézők, pártfogó felügyelők, RÉV Szolgálat, középiskolai védőnők koordinátora, kórházi szociális munkás, család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ	32 fő
2019. 04. 10.	Család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ, bölcsődék, általános iskolák, KLIK	26 fő
2019. 04. 12.	Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Időskorúak Gondozóháza, család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ, gondozási körzetek, idősek klubjai	36 fő
2019. 11. 08.	Család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ, ügyészség, bíróság	24 fő
2019. 11. 29.	Család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ, általános és középiskolák	37 fő
2019. 12. 06.	A szombathelyi járásban dolgozó gyámügyi ügyintézők, Vas Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat és Gyermekotthon, általános és középiskolák, rendőrség, iskolai védőnők, család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ	33 fő

A család- és gyermekjóléti szolgálatok a 2019. évben összesen 55 esetkonferenciát tartottak a család, az érintett szakemberek, valamint a család- és gyermekjóléti központ bevonásával. Az esetkonferenciák célja a közös probléma definiálása, a vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megtervezése volt.

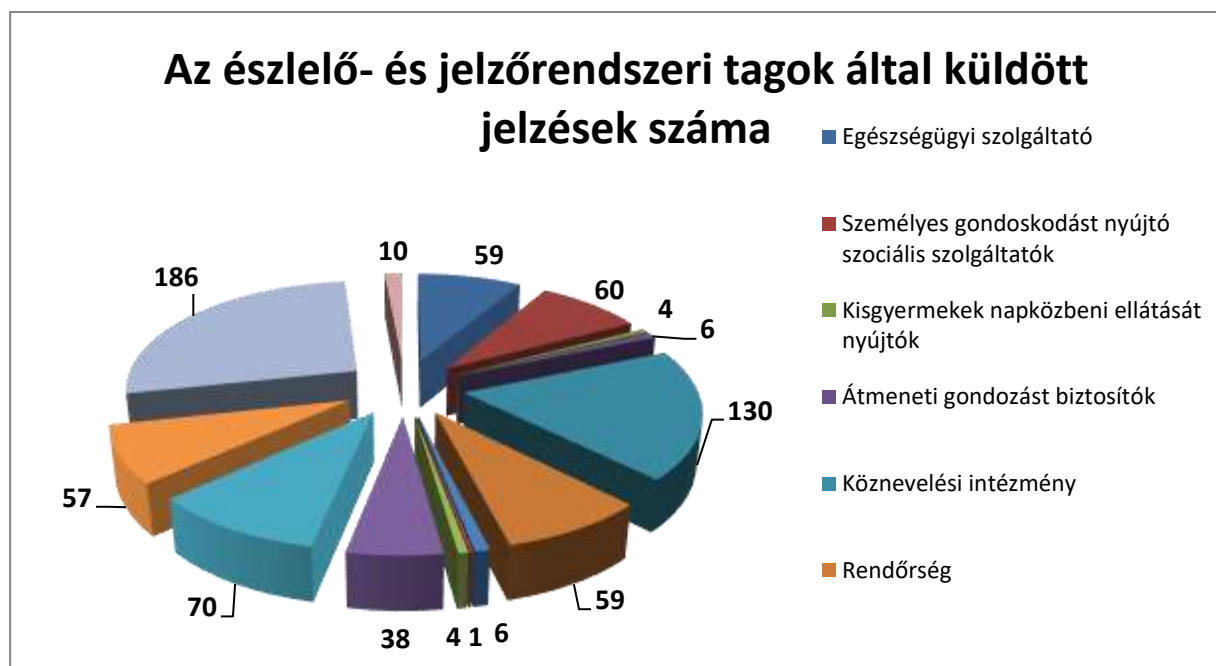
A család- és gyermekjóléti szolgálat feladata a 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet 9. § (5) bekezdés alapján, hogy minden év február 28-ig éves szakmai tanácskozást szervezzen, amelyen – a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatása alapján –

átfogóan áttekinti és értékeli a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer előző éves működését és szükség esetén javaslatot tesz a működésük javítására.

Szombathelyen 2019. február 22-én megrendezésre került a 2018-as évre vonatkozó éves szakmai tanácskozás, melyen 64 fő vett részt.

A tanácskozás anyaga a jelzőrendszeri tagoktól visszaérkezett értékelő kérdőívek alapján került összeállításra, a jelzett problémák és javaslatok alapján készült el a jogszabály által előírt intézkedési terv, mely az alábbiakat tartalmazza:

- a) a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságait,
- b) az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket,
- c) az éves célkitűzéseket,
- d) a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.

Szentkirályi Tanoda

2019-ben a Szombathely, Szent István király u. 119. szám alatt található Tanoda keretein belül havi rendszerességgel foglalkozások szervezésére került sor, hasznos időtöltést és élményt kínálva a szentkirályi lakóközösség gyermekes családjai számára. A célcsoportot a 3-12 éves gyermekek alkották. A programokon összesen 9 család, 19 fő érintett családtaggal vett részt.

A foglalkozások témáit az évszakok változásához, a jeles napokhoz, ünnepekhez és népszokásokhoz igazították a szervezők. Tavasszal a húsvét, illetve az anyák napja határozta meg a kreatív foglalkozások témáját, ősszel főként a természet adta termények felhasználásával alkothattak a résztvevők. A téli hónapokban jellemzően az advent, és a karácsony ünnepköre nyújtott számtalan lehetőséget az önmegvalósításra. Az elkészült tárgyakat a résztvevők hazavihették, s ahogy elmondták, még nagyobb kedvet kaptak arra, hogy a megismert kézműves technikákat otthon is gyakorolhassák.

A gyermekek szívesen rajzoltak, örömmel engedtek teret képzelőerejük, kreativitásuk, alkotásvágyuk szárnyalásának. A programok megvalósítása során a szülők is szívesen bekapcsolódtak gyermekeik kézműves tevékenységébe.

A jó hangulatú foglalkozások során igényes munkák, sokszínű alkotások születtek, amelyek sikerélményt adtak az alkotóknak. A szabadidő hasznos eltöltéséhez kínált kézműves programok elérték céljukat: a gyermekek a csoportfoglalkozások alkalmával meghatározó élményeket szereztek, amik értékrendjüket és magatartásukat a későbbiekben is befolyásolják.

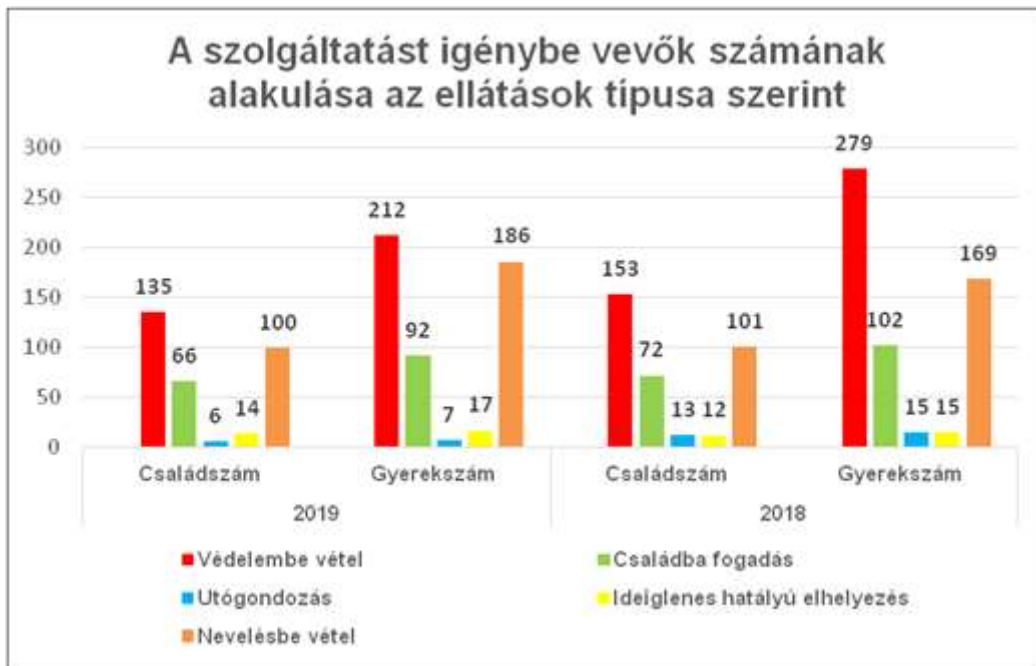
9. Család- és gyermekjóléti központ

A Család- és Gyermejjóléti Központ Szombathely város közigazgatási területén kívül, a szombathelyi járásra kiterjedően a felmerülő igényeknek megfelelően biztosított ellátást. A speciális szolgáltatások mellett ellátta a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet.

A szakmai munkát esettanácsok és tanácsadók végezték. Részt vettek a hatósági intézkedések előkészítésében, a döntést követően az érintett családoknál szociális segítő munkát koordináltak és végeztek.

A család- és gyermekjóléti központ 2019-ben 118 (2018-ban 207) esetben tett javaslatot hatósági intézkedésre.

A feladatellátás 524 gyermekre - 321 családra (2018-ban 580 gyermekre, illetve 351 családra) terjedt ki.

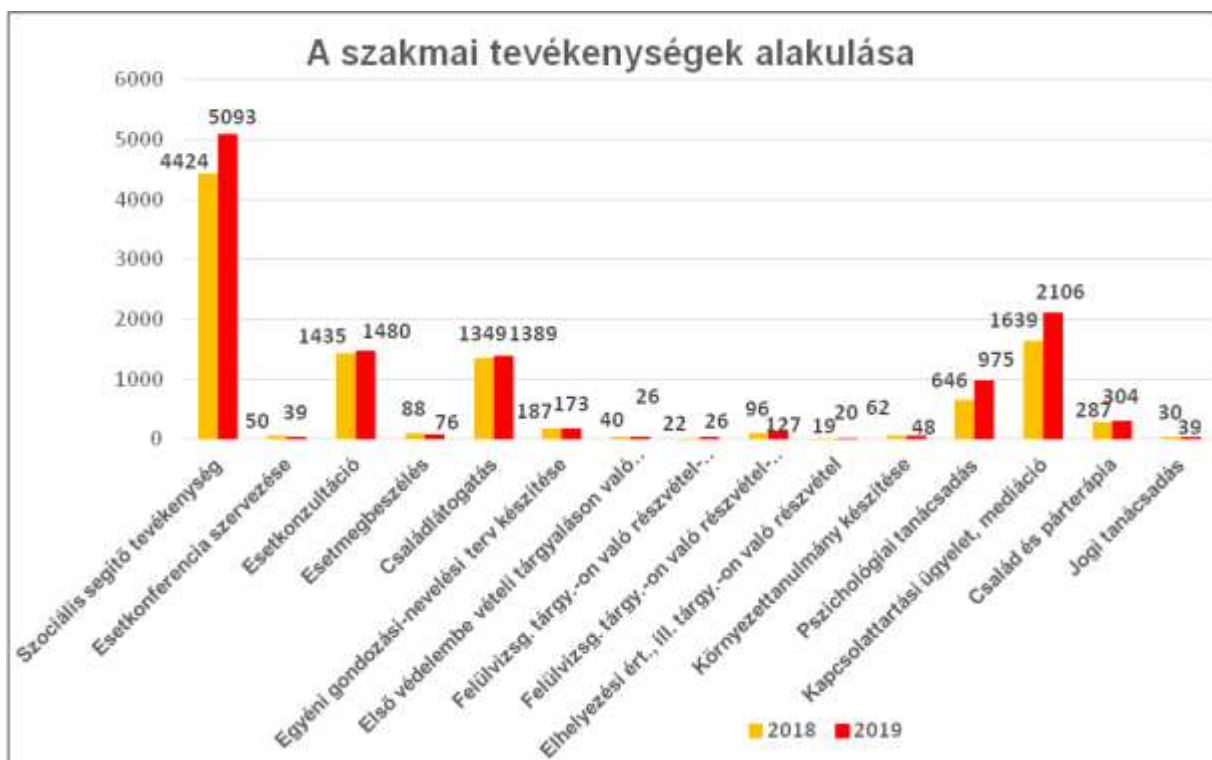
Az ellátás típusa – hasonlóan a megelőző évekhez – jellemzően a védelembe vétel, valamint nevelésbe vétel volt.

A leggyakoribb problémák: a szülők, család életvitele (2019-ben 215 eset, 2018-ban 206 eset), a magatartás- és teljesítményzavar (2019-ben 153 eset, 2018-ban 198

eset), az anyagi (2019-ben 123 eset, 2018-ban 220 eset), a gyermeknevelési probléma (2019-ben 128 eset, 2018-ban 147 eset), valamint a családi konfliktus (2019-ben 81 eset, 2018-ban 69 eset). Kiseb arányban előfordult szülői elhanyagolás, beilleszkedési nehézség gyermekintézménybe, fogyatékoság, egyéb egészségügyi problémák, valamint szenvedélybetegség.

A megelőző évhez képest emelkedő tendenciát mutatott a szülők, család életvitele, a családi konfliktusok, valamint a szülői elhanyagolás miatti gyermeki veszélyeztetettség gyakorisága.

Az elmúlt év során, csakúgy, mint 2018-ban, a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsereinek és tanácsadóinak legjellemzőbb szakmai tevékenységei voltak: az információnyújtás, a tanácsadás, a segítő beszélgetés, az ügyintézésben történő segítségnyújtás.

Viszonylag magasabb gyakorisággal előforduló tevékenységek: az esetkonzultáció (2018-ban 1435 eset, 2019-ben 1480 eset), a családlátogatás (2018-ban 1349 eset, 2019-ben 1389 eset), a pszichológiai tanácsadás (2018-ban 646 eset, 2019-ben 975 eset) és a kapcsolattartási ügyelethez kapcsolódó tevékenységek (2018-ban 1639

eset, 2019-ben 2016 eset). Valamennyi felsorolt tevékenység igénybevétele vonatkozásában emelkedés volt tapasztalható az előző évhez képest.

A szakmai munkavégzés során az esetmenedzserek a hatósági intézkedést elrendelő határozat véglegessé válását követően segítették az érintett gyermek és családja problémáinak kezelését. Ennek érdekében koordinálták a feladatok ellátását, szükség szerint szociális segítő tevékenységet végeztek együttműködve a család- és gyermekjóléti szolgálatok családsegítőivel.

Egyéni esetkezelés során feltárták a család működési zavarait, az egyes egyént és a családot érintő problémákat és hozzárendelték ezekhez a megoldási alternatívákat. Feltérképezték és mozgósították a család természetes és mesterséges támaszait, mobilizálták erőforrásait.

Segítették a klienst a változásban és a változtatásban. Szakmai tevékenységük során rendszeresen értékelték az eltelt idő alatt végzett szakmai munkát, az elért eredményeket és ezek ismeretében megfogalmazták a további irányokat. Az esetmenedzserek a család köré szociális védőhálót építettek, melynek keretében rendszeresen kapcsolatot tartottak az esetkezelésbe bevont szakemberekkel, közösen meghatározták a család helyzetének javítása érdekében szükséges lépéseket és feladatokat.

Az esetmenedzserek a szociális segítő tevékenység ellátása és koordinálása során részt vettek hivatalos ügyek intézésében, védelembe vételi és felülvizsgálati tárgyalásokon, elhelyezési értekezleteken.

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódóan környezettanulmányokat készítettek. A gondozott családokkal kapcsolatban álló szakemberek részvételével esetkonferenciákat szerveztek, esetmegbeszéléseket, esetkonzultációkat tartottak. A szolgáltatást igénylőknek lehetőséget biztosítottak a központ által nyújtott speciális szolgáltatások (jogi, pszichológiai tanácsadás, egyéni-, pár- és családterápia) igénybevételére.

A szakmai munkavégzés során felmerülő dilemmák feloldása és a kiégés megelőzése érdekében az esetmenedzserek 2019-ben, 6 alkalommal vettek részt szupervízióon.

A család- és gyermekjóléti központ Szombathelyen kívül a szombathelyi járáshoz tartozó 39 településen biztosítja a hatósági intézkedésekhez kapcsolódó gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a speciális szolgáltatásokat.

2019-ben összesen 90 gyermek/58 család, míg 2018-ban 104 gyermek/58 család vette igénybe a szolgáltatást.

A kezelt problémák közül első helyen a szülők, család életviteléből adódó probléma állt (2019-ben 26 eset, 2018-ban 30 eset), de jelentkeztek gyermeknevelési problémák (2019-ben 15 eset, 2018-ban 10 eset), magatartás- és teljesítményzavar (2019-ben 17 eset, 2018-ban 9), valamint családi konfliktus (2019-ben 15 eset, 2018-ban 15 eset). Kisebbségi arányban fordult elő szülői elhanyagolás, gyermeknevelési probléma és szenvedélybetegség. Az életviteli problémák és a családi konfliktusok kivételével, valamennyi probléma előfordulása tekintetében emelkedés volt tapasztalható a megelőző évhez képest.

A legjellemzőbb szakmai tevékenységek a szociális segítő tevékenység (2019-ben 893 eset, 2018-ban 849 eset), ill. a családlátogatás (2019-ben 317 eset, 2018-ban 127 eset) voltak.

Az esetmenedzserek a településeken ellátták a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladatokat és elősegítették a központ által nyújtott speciális szolgáltatások igénybevételét. A gondozott családokkal kapcsolatban álló jelzőrendszeri tagokkal rendszeresen tartották a kapcsolatot, esetmegbeszélések, esetkonzultációk formájában. Az együttműködés hatékony volt a gyermekvédelmi rendszer más tagjaival, a gyámhivatallal, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatokkal és a gyermekvédelmi szakellátással is.

Veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működésének koordinálása

A jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében a család- és gyermekjóléti központ összehangolta a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját. A család- és gyermekjóléti szolgálatok számára igény szerint szakmai támogatást nyújtott a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozások szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához. Összegyűjtötte a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket.

A szakmai tevékenységhez tartozó feladatok ellátását, illetve koordinálását járási jelzőrendszeri tanácsadó végezte.

2019-ben 14 alkalommal (2018-ban 12 alkalom) vett részt a járási jelzőrendszeri tanácsadó szakmaközi megbeszélésen, 8 alkalommal (2018-ban 11 alkalom) éves

tanácskozáson. Valamennyi család- és gyermekjóléti szolgálat elkészítette és megküldte a központ számára az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet.

Veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működésével kapcsolatos problémát nem jeleztek a család- és gyermekjóléti szolgálatok, és nem volt szükség a szolgálatok és a jelzőrendszeri tagok közötti konfliktusok kezelésére sem.

A család- és gyermekjóléti szolgálatok feladatainak szakmai támogatása

Az esetmenedzserek tájékoztatták a szolgálatokat a központ által nyújtott szolgáltatásokról, az azokat érintő változásokról, illetve a járás területén elérhető, más személy, illetve szervezet által nyújtott, közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról.

A szakmai támogatás érdekében a család- és gyermekjóléti központ havi rendszerességgel – minden hónap utolsó péntekén – biztosította a lehetőséget a család- és gyermekjóléti szolgálatok számára esetmegbeszélésre. Jellemzően azonban ezt nem vették igénybe a szolgálatok, rendszeres volt viszont a napi, heti szintű esetmegbeszélés, konzultáció telefonon, vagy személyesen a szolgálatok által ellátott településeken. A szakmai munka során megjelenő döntéshozatalok elősegítése érdekében a járási jelzőrendszeri tanácsadó rendszeresen (2018-ban 102, 2019-ben 108 alkalommal) részt vett esetkonferencián.

Pszichológiai tanácsadás

2019-ben 139 fő összesen 975 alkalommal, míg 2018-ban 107 fő 646 alkalommal vette igénybe a szolgáltatást, melyet 2 fő pszichológus nyújtott.

Az ügyfelek által megfogalmazott legjellemzőbb problémák: pszichés panaszok, szorongásos tünetek és hangulatzavarok, gyermek viselkedési problémái, teljesítményzavarai. A megoldás érdekében a szakemberek pszichológiai vizsgálatokat végeztek, valamint a tanácsadásban részesítették a hozzájuk fordulókat. Szükség esetén az észlelő- és jelzőrendszer tagjaival (óvoda, iskola, pedagógiai szakszolgálat, területi gyermekvédelmi szakszolgálat) is történt konzultáció és információcsere a szakemberek részéről. Az intézményen belül rendszeresek voltak az esetkonzultációk a pszichológusok és a családsegítők, illetve az esetmenedzserek között.

Az eredmények között megemlítenéd, hogy a pszichológiai kezelések hatására az ügyfelek pszichés állapota javult, a gyermekek tünetei csökkentek, enyhültek vagy megszűntek, a szülő-gyermek kapcsolat fejlődött.

Egyéni, pár- és családterápia

A szolgáltatás célja volt, hogy minél több családot és egyént hozzásegítsen életük rendezéséhez, ill. családi kapcsolataik megóvásához, a válások megelőzéséhez.

A kontextuális családterápia a családot olyan működő egységként tekinti, amelyben bármely családtag problémája az egész családi rendszer bevonásával és aktív közreműködésével oldható meg.

A terapeuta elősegítette, hogy az egyén, ill. a család mozgósíthassa erőforrásait, bővíthesse problémamegoldó készségeit. A terápia generálja a viselkedés megváltozását, a család, az egyén érzelmileg megerősödik, ennek eredményeként maga a család is működőképesebbé válik.

A családterapeuta 2019-ben a következő problémák kezeléséhez nyújtott segítséget: házassági krízis, generációs problémák, válás, munkahelyi-kapcsolati problémák, pszichés panaszok, egyedüllét, gyermeknevelés, kapcsolattartási nehézségek, az iskola és a család konfliktusai, teenager krízishelyzet, gyász, szuicid veszélyeztetettség, pszichiátriai és egyéb súlyos betegség előfordulása, fogyatékkal élés.

A szakmai munkavégzés során célzott és hatékony segítséget kaptak az igénybe vevők a fennálló problémáik kezeléséhez.

Egyéni terápián, ill. konzultáción 24 fő 112 alkalommal (2018-ban 41 fő 122 alkalom), családkonzultáción, család ill. házasságterápián 28 család 131 alkalommal (2018-ban 11 család 57 alkalom), teenager konzultáción 6 fiatal 16 alkalommal (2018-ban 9 fiatal 16 alkalom), családi mediáción 5 család 5 alkalommal (2018-ban 1 család 2 alkalom) vett részt. Mentálhigiénés gondozásra 7 fő esetében 40 alkalommal (2018-ban 6 fő 56 alkalom) került sor. A családsegítőkkal, valamint az esetmenedzserekkel 32 alkalommal történt esetmegbeszélés 14 család (2018-ban 22 esetmegbeszélés 6 család) ügyében.

Utcai és lakótelepi szociális munka

Az utcai és lakótelepi szociális munka célja: a szabadidejüket az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermekek segítése, akik magatartásukkal a saját testi, lelki, értelmi, érzelmi fejlődésüket veszélyeztetik. A lakóhelyéről önkényesen eltávozó, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség

esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése.

Fő cél: olyan bizalmi viszony kialakítása a fiatalokkal, amely lehetővé teszi, hogy a megnyíljanak a szakemberek előtt, felismerjék problémáikat, valamint megoldásukhoz ne féljenek segítséget kérni.

Másik fontos cél, hogy a fiatalok minél kevesebb időt töltsenek el felügyelet nélkül, tagjai legyenek egy összeszokott közösségnek, hasznos, tartalmas és személyiségépítő élményeket éljenek át együtt. Ezt segítette elő az intézmény közösségi tereinek népszerűsítése a célcsoport körében.

A szolgálat munkatársai hétfőtől péntekig a délelőtti, délutáni, valamint a kora esti órákban felkeresték a megyeszékhely azon területeit, ahol kapcsolatba kerülhettek a szolgáltatással érintett célcsoporttal, vagy ahol gyerekek, fiatalok tanítási idő alatt vagy az esti órákban felügyelet nélkül tartózkodtak, esetleg deviáns magatartást tanúsítottak.

Az eredményesebb szakmai munka érdekében az utcai és lakótelepi szociális munkások rendszeresen konzultáltak a családsegítőkkal, esetmenedzserekkel.

2019-ben nem érkezett írásos jelzés az utcai és lakótelepi szociális munkásokhoz és ők sem tapasztaltak jelzést igénylő esetet a szakmai munkavégzés során. Szóbeli jelzések történtek, melyekre igyekeztek a szakemberek azonnal reagálni, az említett helyeket feltérképezni, de egyik esetben sem akadtak fiatalok nyomára. Ismétlődő jelzésre nem került sor.

Az év során az utcai és lakótelepi szociális munkások összesen 132 fiatallal, 158 alkalommal (2018-ban 106 fiatallal, 196 alkalommal) kerültek kapcsolatba. Tapasztalatuk szerint kevesebb az utcán tanítási időben csellengő gyerek, fiatal. A délelőtti utcai jelenlétre a szünidőkben van nagyobb szükség. Tanítási időben a délutáni terepmunkának van létjogosultsága.

Az utcai és lakótelepi szociális munkások az Oladi Általános Iskolában szervezett közösségi programok lebonyolításában is részt vettek, felkérés alapján különböző sport- és kézműves foglalkozásokat tartottak. Segítséget nyújtottak a Rubeus Egyesület által kiírt pályázat résztvevőinek toborzásában, segítettek a programok megszervezésében, lebonyolításában.

2019. október, november, december hónapjaiban az utcai és lakótelepi szociális munkások közel 40 általános iskolai osztályt kerestek fel a Szabad-tér Ifjúsági Klub népszerűsítése érdekében.

Kórházi szociális munka

A szolgáltatás célja a szülészeti-nőgyógyászati osztályon a kórházi védőnővel együttműködve a válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése, a gyermekosztályon a gyermekelhanyagolás és -bántalmazás észlelése, majd a szükséges intézkedések megtétele, valamint a pszichiátriai és a rehabilitációt végző kórházi osztályokkal való együttműködés.

Az intézmény együttműködési megállapodást kötött a Markusovszky Egyetemi Oktatókórházzal. A család- és gyermekjóléti központ kórházi szociális munkásának feladata a tanácsadás, az információszolgáltatás és a konzultáció biztosítása minden érintett fél számára.

Az együttműködés eredményeképpen már a kórházi tartózkodás ideje alatt megkezdődik az aktuális probléma feltárása.

2019-ben, hasonlóan a megelőző évhez a család- és gyermekjóléti központ kórházi szociális munkával foglalkozó esetenedzsere a kórház szociális munkatársaival közösen dolgozott azon, hogy a problémával érintett családok biztosítani tudják a gyermek egészséges testi, lelki, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődését.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján elmondható, hogy a kórházi szociális munkát végző esetenedzszer által biztosított információnyújtás, tanácsadás segíti az egészségügyi személyzet munkáját azzal, hogy támpontot nyújthat a betegek nem egészségügyi jellegű problémáinak megoldásában, az elhanyagolás és a veszélyeztetettség megszüntetésében.

A kórházi szociális munka 2018-ban 3 főt, 2019-ben pedig 5 főt érintett.

Kapcsolatügyelet

A speciális szolgáltatás célja és feladata a válást követően megromlott, vagy egyáltalán nem működő szülő-gyermek kapcsolattartás rendezése, megállapodás kialakításának segítése, láthatás megszervezése, a kapcsolattartáshoz semleges helyszín biztosítása.

A célcsoport jelentős részét azok a szülők képezik, akik már külön élnek, és akut konfliktust jelent náluk a gyermekláthatás. Esetenként még nincs hatósági döntés a kapcsolattartásról, vagy ha van, az nem annak megfelelően működik. A mediáció módszerével nyugodt körülmények között tudják segíteni az igénybe vevőket a szakemberek a kapcsolattartás szabályainak közös kialakításában.

Az év során 2 olyan család volt, aki információt, időpontot kért a mediátoroktól, de végül esetükben személyes találkozásra már nem került sor.

A Kapcsolatügyelettel 2019-ben 65 család / 89 gyermek állt kapcsolatban (2018-ban 66 család és 96 gyermek).

2019-ben 32 család jelentkezett új esetként a szolgáltatásban, amely 40 gyermeket érintett. (2018-ban 30 család, 47 gyermek volt). Az új esetek közül 1 családnál (2018-ban ez a szám 3 volt) kamasz-mediációs folyamat indult.

Az év során 35 családnál került sor 51 mediációs ülésre, amelyből 4 esetben végül nem került sor megállapodás megkötésére.

A 65 családból 34 önállóan, 10 a gyámhatóság, 13 a bíróság, 7 a család- és gyermekjóléti szolgálat/központ közreműködésével, míg 1 ügyvédi tanácsra kereste meg az intézményt. A szombathelyi járás területéről 18 család (19 gyermek) fordult a Kapcsolatügyelethez.

A közvetítői tevékenység 51 mediációs ülés megszervezését jelentette 23 családnál, amelyből 47 zárult megállapodással.

A kapcsolattartás segítségét 21 család (28 gyermek) 197 alkalommal vette igénybe. Közülük 13 családot (18 gyermeket) hatóság (bíróság, gyámhatóság) irányított az intézményhez.

2019-ben 55 munkanapon (kedden és csütörtökön), valamint 47 alkalommal szombaton fogadott családokat az ügyelet.

A szülői kapcsolattartás fejlődését semleges helyszínnel 7 családnál 26 alkalommal, az átadás/átvétel megszervezésével 3 családnál 15 alkalommal segítették.

A nagyszülői és egyéb hozzátartozói kapcsolattartásra 3 családnál 32 alkalommal került sor. Hatóság által elrendelt felügyelt kapcsolattartás 67 alkalommal zajlott.

Az év során 6 család esetében készült „Kapcsolatügyi tapasztalatok” című összefoglaló összesen 5 alkalommal, amelyekkel a bíróság, gyámhatóság munkáját segítették a mediátorok.

A Kapcsolatügyelet munkatársai havi rendszerességgel tartottak esetmegbeszélést és az év során hat alkalommal szupervíziót vettek részt.

A tavalyi évben egy alkalommal került sor olyan szakmai műhely megszervezésére, melynek célja a tapasztalatcsere, a győri Család- és Gyermejjóléti Központ Kapcsolatügyeletének megismerése volt.

2019-ben 1 fő mediátor szakos egyetemi hallgató töltötte az intézmény kapcsolatügyeletén szakmai gyakorlatát.

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység

A szolgáltatás biztosítását az 1997. évi XXXI. törvény, valamint a 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet kötelező feladatként írja elő a család- és gyermekjóléti központok számára, az illetékességi területükhöz tartozó járás valamennyi köznevelési intézményében.

2018-ban a szolgáltatás beindításának előkészítése történt, melynek keretében sor került az érintett intézményekkel való kapcsolatfelvételre, valamint a tevékenység alapját képező együttműködési megállapodások megkötésére.

2019. január 1-jétől a tevékenységet 14 fő óvodai és iskolai szociális segítő végezte. A szolgáltatás célja: a szociális segítő munka eszközeivel, támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermekeknek, a gyermekek családjainak, a pedagógusoknak, valamint az intézményben megjelenő egyéb szakembereknek. Az óvodás és iskoláskorú gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, szociális kompetenciáinak fejlesztése, sikeres iskolai előmenetelük támogatása, a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek helyzetét javító szolgáltatások nyújtása, lehetőségeik mind szélesebb körű kihasználása érdekében.

A gyermekek, tanulók, szülők, pedagógusok részére adekvát szakmai segítség nyújtása, hogy képesek legyenek felismerni és jelezni a gyermekeknél észlelt változások alapján a háttérben rejlő problémákat. A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer hatékony működésének segítése.

A tavalyi évben 99 intézményben, tagintézményben és telephelyen biztosította az intézmény az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet. Ebből 46 helyszín óvoda, 49 iskola, és 4 kollégium. Az iskolák közül 16 középiskola, 32 általános iskola, 1 pedig általános és középiskola.

66 intézmény Szombathelyen, 33 pedig a járáshoz tartozó településeken található. A járási intézményekben a feladatellátást 4 fő óvodai és iskolai szociális segítő végezte. 2019-ben az óvodai és iskolai szociális segítést 2385 fő pedagógus, 202 fő egyéb szakember (pl. védőnő), 777 szülő és 1298 gyermek vette igénybe.

Ennek során 2572 konzultációt, 124 tanácsadást, 574 információnyújtást, 201 segítő beszélgetést, 60 esetmegbeszélést nyújtottak a szakemberek.

63 alkalommal vettek részt szülői értekezleten, 39 alkalommal nevelőtestületi értekezleten, 212 alkalommal biztosítottak a köznevelési intézmény igényei szerint csoportfoglalkozást.

A segítségnyújtás szakmai tevékenység szerinti besorolása

Konzultáció	2572
Információnyújtás	574
Segítő beszélgetés	201
Tanácsadás	124
Családlátogatás	8
Óralátogatás	179
Krízisintervenció	3
Konfliktuskezelés	13
Prevenációs csoportmunka	32
Pályaorientáció támogatása	4
Kulturális programok szervezése	6
Sport-és szabadidős programok szervezése	10
Nevelőtestületi ülésen, diákönkormányzati ülésen részvétel	39
Szülői munkaközösségi ülésen részvétel	2
Szülői értekezleten való részvétel	63
Fegyelmi tárgyaláson való részvétel	0
Esetmegbeszélés, esetkonferencia családsegítővel/esetmenedzserrel	60
TEAM munka óvodában, iskolában	7
Jelzés küldése	11
Delegálás más szakemberhez, szolgáltatóhoz	35
Egyéb:	16
Összesen:	3959

A segítségnyújtás problémátípus szerinti besorolása

Anyagi	30
Gyermeknevelési	189
Gyermekintézménybe beilleszkedési nehézség	68
Magatartászavar	358
Gyermek életvitele	77
Igazolatlan hiányzás	71
Iskolai konfliktus (gyermek-pedagógus)	28
Iskolai konfliktus (gyermek-gyermek)	73
Családi konfliktus	90
Szülők, család életvitele	95
Elhanyagolás	37
Bántalmazás	26
Tanulási probléma	59
Lelki/mentális problémák	87
Deviancia (alkohol, drog, bandázás, bűnelkövetés)	18
Egyéb (párkapcsolati problémák stb.)	0
Összesen:	1306

A 2018/2019-es tanév nyári szünetében az óvodai és iskolai szociális segítők (június 17-től augusztus 16-ig) Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Szombathelyi Tankerületi Központ együttműködésében szervezett napközis táborban vettek részt. Heti váltásban, turnusonként 3-3 fő szociális segítőt vett részt a táboroztatásban.

A szakemberek biztosították a gyermekek napközbeni felügyeletét, segítettek az étkeztetésben, játékos programokat biztosítottak, és a külső helyszínekre szervezett programok megvalósításában segítettek.

Két fő óvodai és iskolai szociális segítőt az Erzsébet Program keretében szervezett nyári tábor lebonyolításában is részt vett, melynek során 27 fő hátrányos helyzetű és/vagy veszélyeztetett gyermek nyaralhatott 2019. augusztus 25. és 30. között a Balaton mellett, Zánkán. A gyermekek különböző programokon vehettek részt: kutyás bemutató, könnyűzenei koncertek, 3D nyomtatás bemutató, éjszakai akadályverseny, Hősök napja programjai, sárkányhajózás, lézerharc, trambulín, sportversenyek, Táboriglied, táboréj, „Ki Mit Tud?“, táncóra, táborzáró rendezvény.

A nyári szünetben 6 fő szociális segítőt az intézmény által működtetett Szabad-tér Ifjúsági Klubban dolgozó kollégák helyettesítését látta el.

A szakmai munkavégzés során az óvodai és iskolai szociális segítők együttműködtek a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsereivel, pszichológusaival, családterapeutájával, jogászával, mediátoraival, a járásban működő család- és gyermekjóléti szolgálatok családsegítőivel, a köznevelési intézmények vezetőivel, pedagógusaival, ifjúságvédelmi felelőseivel, iskolapszichológusokkal, iskolai védőnőkkel, szükség szerint a Pedagógiai Szakszolgálat szakembereivel, védőnőkkel, fogyatékosügyei tanácsadókkal, az Áldozatsegítő Központ szakembereivel, gyámhivatali, önkormányzati, kormányhivatali ügyintézőkkel és egyéb szolgáltatókkal, szakemberekkel. A család- és gyermekjóléti szolgálatok, valamint a család- és gyermekjóléti központ szakemberei által összehívott esetkonferenciákon is rendszeresen részt vettek a kollégák.

Az esetlegesen felmerülő dilemmák oldása és a szakmai munkavégzés támogatása érdekében az óvodai és iskolai szociális segítők részére az intézmény szupervíziót biztosított, 2019-ben összesen 6 alkalommal.

A szakmai munka segítése, színvonalának emelése érdekében a szakemberek az alábbi szakmai programokon, továbbképzéseken vettek részt:

- Éves szakmai tanácskozás
- AVP-tréning
- Barnahus programot bemutató előadás és tréningorozat
- IV. Nemzetközi Gyermekvédelmi Konferencia, Szombathely
- „A jövő nemzedékének segítői - az óvodai és iskolai szociális segítőik mindennapjai a gyakorlatban” című konferencia, Pécs
- „Emberkereskedelem, prostitúció, kapcsolati erőszak” akkreditált továbbképzés, Szombathely
- Adatkezelési tájékoztató előadás
- „Kapcsolati erőszak” című szakmai műhely, előadó: Kopf Katalin, a Nyugat-dunántúli Regionális Kríziskezelő Ambulancia vezetője, Szombathely
- Internetes zaklatás témáját feldolgozó szakmaközi megbeszélés, előadó: Kopf Katalin, a Nyugat-dunántúli Regionális Kríziskezelő Ambulancia vezetője, Szombathely
- Önkéntes és Szociális Börze, Szombathely
- V. Nemzetközi Gyermekvédelmi Konferencia, Szombathely
- Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet támogató informatikai rendszer számítógépes felkészítő oktatása, Budapest.

Szociális diagnózis

2019. január 1-től vált kötelező feladattá a család- és gyermekjóléti központok számára a szociális diagnózis készítése. A szociális diagnózis készítés szükségességének eseteit az 1993. évi III. törvény 64/A. § 1-3. bekezdése foglalja magában az alábbiak szerint:

- a család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezésére, ha olyan szociális szolgáltatás vagy gyermekjóléti alapellátás – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – igénybevétele válik szükségessé, amelyben az ellátott vagy a család nem részesül, vagy azt a szolgálat más okból szükségesnek tartja,
- a család- és gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban nem álló ellátott esetén akkor, ha az nem speciális szolgáltatást kíván igénybe venni, illetve ha nem

gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés által érintett gyermeke van.

A szociális diagnózis elkészítésének feltétele, valamennyi érintett hozzájárulása. Készítését a szociális törvényben meghatározott jelzőrendszeri tagok is kezdeményezhetik.

A szociális diagnózis az egyén/család szociális helyzetének átfogó vizsgálata. A vizsgálat kiterjed az egyén, valamint családja családi kapcsolataira, lakhatási körülményeire, egészségi állapotára és esetleges fogyatékoságára, mindennapi életvitelére, az egyes képességek hiányából adódó nehézségeire, kommunikációjára, személyes kapcsolataira, munkaerő-piaci státuszára, a krízishelyzetek kezelésére vonatkozó képességére.

A szociális diagnózist készítő esetmenedzser feltérképezi, beazonosítja az érintett problémáit, szükségleteit és mellérendeli az ezek megoldására, kielégítésére alkalmas szolgáltatásokat. Ezzel egyidejűleg megvizsgálja azt is, hogy a feltérképezett szolgáltatások elérhetőek-e és melyik intézményben, valamint azok igénybevételére jogosult-e az érintett. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális, gyermekjóléti szolgáltatókat és intézményeket a szolgáltatásra vonatkozó igényt nyilvántartásukba venni.

A szociális diagnózist készítő esetmenedzser feladata továbbá a járás területén elérhető szociális szolgáltatások, gyermekjóléti alapellátások, egészségügyi, munkaerő-piaci, karitatív és egyéb szolgáltatások feltérképezése és a rájuk vonatkozó információk aktualizálása.

2019-ben összesen 145 felkérés érkezett elsősorban a szombathelyi, kisebb mértékben a járásban működő (Vép, Ják, Táplánszentkereszt, Bük) család- és gyermekjóléti szolgálatoktól. Más jelzőrendszeri tagtól felkérés nem érkezett.

46 diagnózis készült el, amely 146 főt érintett. A leggyakrabban kiejánlott szociális szolgáltatás a család- és gyermekjóléti szolgáltatás volt, a nem szociális szolgáltatások közül pedig a pénzügyi vagy természetbeni ellátás és a háziorvosi, szakorvosi ellátás (pszichiátriai).

A működés adatai szerint a felkérésben érintett ügyfelek szinte minden esetben hozzájárultak a diagnózis elkészítéséhez, a család- és gyermekjóléti szolgálattal való

együttműködés részének tekintették. Néhány esetben tapasztalható volt kezdeti ellenállás, azonban a felvétel során ez szinte minden esetben megszűnt.

Meghiúsult felvétel az év folyamán nem volt. A felvétel megvalósulását jelentős mértékben segítette, hogy az esetmenedzser rugalmasan tudott alkalmazkodni az ügyfelek időbeosztásához, elfoglaltságaikhoz és az ügyfélnek megfelelő helyszínhez.

Készenléti szolgálat

Célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A problémamegoldáshoz igazítva a természetes és mesterséges erőforrások mobilizálása, az esetkezelésről, illetve a hívásokról nyilvántartások vezetése.

A szolgáltatás elérésének megkönnyítése érdekében ingyenesen hívható zöld számot biztosít az intézmény, mely a Családok Átmeneti Otthonában működik. A szolgáltatás elérhetősége: 06-80/204-574.

Erre a számra 2019-ben 5 hívás érkezett (2018-ban 3 hívás volt) melyek információkérésre korlátozódtak a család- és gyermekjóléti szolgáltatással, házi segítségnyújtással kapcsolatban. Egy alkalommal hajléktalan személlyel kapcsolatosan történt jelzés, illetve adomány felajánlást is tettek. Krízishelyzet, azonnali beavatkozás szükségességének jelzésére nem vették igénybe a készenléti telefonszámot.

A család- és gyermekjóléti központ és a család- és gyermekjóléti szolgálat által közösen biztosított feladatok

Közösségi terek

2019-ben is működtek ifjúsági közösségi terek Szabad-tér, valamint Belvárosi Ifjúsági Klub elnevezéssel.

A szolgáltatást 2019-ben 72 fő fiatal vette igénybe. A szakmai munkában nagy szerepet kapott a prevenció, a megfelelő életvezetés és értékrend elfogadtatása. A szervezett programokon túl a fiatalok számtalan alkalommal kértek segítséget egyéni, családi problémáik, valamint iskolai feladataik megoldásában.

Szabad-tér Ifjúsági Klub

A Szabad-tér Ifjúsági Klub már 2018. decemberében bekapcsolódott a Rubeus Egyesület „Kapaszkodó” Rögös úton helyes irányba című pályázatába, mely 2019. márciusában zárult le. A projekt egyik elemeként a szülők is bevonásra kerültek a klub programjaiba, s a közös élmény, az egymásra fordított idő eredményeként a javult a szülő és gyermeke közötti kommunikáció, erősödött a szülők szülői szerepe, felelősségtudata, kompetenciája. A gyermekek megismerték jogukat és kötelezettségeiket, megtanulták és megértették, hogy a tetteik következményekkel járnak.

Szülőknek-gyermekeknek szervezett családi programok:

- A rendőrség szakemberével közös bowlingozás mellett interaktív beszélgetés zajlott a gyermekekre leselkedő veszélyekről, fiatalkori bűncselekmények következményeiről.
- A Magyar Kultúra Napján szülők és gyermekeik közösen vettek részt egy zenés, táncos, élményekben gazdag kulturális programon.
- 2019. februárjában korcsolyázáson vettek részt az érdeklődő szülők gyermekeikkel együtt.
- Egészségnap került megszervezésre, ahol egészségfejlesztő szakember tartott tájékoztatást a káros szenvedélyekről. Vetélkedővel és egészséges ételek közös elkészítésével igyekeztek a szervezők az egészséges táplálkozás fontosságára felhívni a figyelmet.
- Március hónapban Rábahídvégre kirándultak a gyermekek és szüleik, ahol lovasterápián vehettek részt. A programon az egészségmegőrzés, az egészséges életmódra, a természet szeretetére és védelmére való nevelés kapott hangsúlyt.
- Kirándulást szerveztek Kőszegre, ahol a résztvevő családok túráztak, gokartoztak, majd egy mentálhigiénés szakember vezette csoportfoglalkozáson vettek részt, melyen a gyermek-szülő kapcsolat volt a téma.

A fiataloknak szervezett programok:

2019. februárjában farsangi multság keretében jelmezverseny, fánkevő és táncverseny került megrendezésre.

Negyedévente zajlott az ifjúsági klub születésnaposainak megünnepeleése.

A kulturális programok keretében a fiatalok ellátogattak a Savaria Plázába egy ingyenes családi délutánra, a Falumúzeumban pedig múzeumpedagógiai foglalkozáson vehettek részt.

A Szociális hét keretében nyílt nap került megszervezésre, ahol Tóth Dániel énekes is fellépett.

Az Oladi Szakközépiskola pályáján közlekedésbiztonsági alapismereteket gyakoroltak a fiatalok, majd elkerékpároztak a Kámoni arborétumba. Az itt készült fotókkal pályázni lehetett egy, a klubvezetők által kiírt fotópályázatra.

Áprilisban a húsvét ünnepi szokásait elevenítették fel játékos vetélkedővel.

A jó idő beköszöntével a szabadtéri programok kerültek előtérbe: májustól focibajnokságokat tartottak, majd a kőszegi hegyen túráztak, ahol egy interaktív foglalkozáson vettek részt két természetvédelmi szakember vezetésével.

Július hónapban egy alkalommal a sárvári Gyógy- és Wellnessfürdő szolgáltatásait élvezhették a fiatalok.

Augusztus hónapban csapatépítő délután került megszervezésre az Erzsébet táborban résztvevők számára. A program célja az volt, hogy a fiatalok még a táborozás előtt megismerkedjenek egymással. A nap közös bowlingozással zárult.

Szeptemberben elkezdődött az ifjúsági klub tagjainak toborzása, a klub népszerűsítése.

Októberben és novemberben három általános iskolát (a felsős osztályoknak) és egy középiskolát kerestek fel a klub vezetői.

2019. november 1-től újra indult a Rubeus pályázat keretei között a „Kapaszkodó II. Rögös úton helyes irányba” című szombathelyi modellprogram, mely lehetővé tette az ifjúsági klub programjainak gazdagabbá, változatosabbá tételét.

Novembertől fotószakkör indult kétheti rendszerességgel, valamint folytatódott a „Lélekápoló” elnevezésű programsorozat a Zenit kávézó és közösségi térben. A családi délelőttön lehetőség nyílt közös reggeli, kávé, kakaó elfogyasztására. A szülők számára a jóga nyújtott kikapcsolódást, míg a gyerekeknek az ajándékkészítésre és egy modern sportág, a mediball kipróbálására volt lehetőségük. Megismerkedhettek az öngyógyítás népszerű módszerével, a Bach virágterápiával.

Decemberben mézeskalácssütéssel a karácsonyra való hangolódás került előtérbe.

Az év végéhez kapcsolódóan több program is zajlott. (Halloween, Mikulás, karácsony). A fiatalok decemberben közösen díszítették fel a karácsonyfát, majd kézműves foglalkozáson ajándékot készítettek a szeretteiknek.

Belvárosi Ifjúsági Klub

Az állandó programok mellett tematikus kézműves foglalkozások kerültek megrendezésre, melyek célja a prevención túl a fiatalokkal való bizalmi kapcsolat kiépítése, valamint a kortárs csoportra jellemző problémák kezelése volt.

Március hónapban „Tavaszköszöntő” kreatív tavaszváró foglalkozáson vettek részt a fiatalok. Kötetlen beszélgetés mellett, saját készítésű dekorációkkal színesítették a klubot.

Az áprilisi kézműves foglalkozás a „Nyusziváró készülődés” címet kapta. A program során a résztvevők összegyűjtötték az ünnepkörhöz kapcsolódó szokásokat, hagyományokat is.

Október hónapban a Halloween jegyében készültek el a kézműves alkotások. A fiatalok megismerték az ősi kelta hagyományokból kialakult ünnephez kapcsolódó hiedelmeket, szokásokat.

Decemberben „Ünnepre hangolva” című karácsonyi rendezvényt készítettek a fiatalok a karácsonyi ünnepekre. Lehetőség nyílt kézműves ajándékok elkészítésére is.

10. Gyermek átmeneti gondozása

Családok Átmeneti Otthona

A Családok Átmeneti Otthona az intézményen belül, mint önálló szakmai egység működik, önálló telephelyen, 40 férőhely kialakításával. A folyamatos munkarend szerint működő bentlakásos intézményben az otthontalanná vált szülő kérelmére a együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, valamint legfeljebb 21. életévének betöltéséig vagy – ha tanulói jogviszonyban, hallgatói jogviszonyban vagy felnőttképzési jogviszonyban áll – legfeljebb 24. életévének betöltéséig a gyermek nagykorú testvére, feltéve, hogy elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és a gyermeket emiatt el kellene választani szülőjétől, családjától. A nagykorú testvér tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyának fennállását félévente igazolni kell. Ha a tanulói jogviszonyban álló gyermek az átmeneti gondozás

időtartama alatt tölti be a 18. életévét, kérelemre szükség esetén az átmeneti gondozás időtartama meghosszabbítható a tanítási év végéig. Az otthon befogadja a krízishelyzetben lévő bántalmazott vagy várandós anyákat is, és a szülészetről kikerülő anyát és gyermekét, valamint a várandós anya kérelmére az anya élettársát vagy férjét.

A családok átmeneti otthona szolgáltatásainak igénybevétele maximum 12 hónap, amely indokolt esetben 6 hónappal, illetve a tanév végéig meghosszabbítható.

Az otthonban folyó gondozás célja

- az ellátásra szoruló családok lakhatásának biztosítása,
- segítségnyújtás a család otthontalanságának megszüntetéséhez,
- segítség krízishelyzet kezeléséhez, a jövő tervezéséhez,
- a társadalomba történő visszailleszkedés elősegítése,
- az otthonban töltött idő alatt a gyermeki jogok minél teljesebb érvényesülése.

Az ellátásban részesülők 2019. évi indulószáma:	41 fő
Tárgyévben felvettek száma:	34 fő
Tárgyévben ellátottak száma:	75 fő
Tárgyévben megszűntek száma:	39 fő
Az ellátást igénybe vevők száma tárgyév december 31-én:	36 fő

2019-ben 23 kérelem érkezett az átmeneti otthonba, melyből 9 család (összesen: 30 fő, ebből 16 fő gyermek), valamint 2 várandós édesanya felvételére került sor. Egy újonnan felvett várandós anyánál és egy, már bentlakó családnál született gyermek, így összesen 34 fő/18 gyermek felvételére került sor.

A kérelmezők számában – az elmúlt évekhez képest – erős csökkenés volt tapasztalható. Az átmeneti otthonnak helyet adó épület és annak lakói, illetve a lakóközösségen belüli – általában médiavisszhangot is keltő – konfliktusok negatív megítélés alá helyezik az intézményt is.

A 2019-es évben az átmeneti otthonba két éven belül ismételtén bekerülő család 1 volt.

Az otthonba érkező kérelmek esetében az elmúlt évek tapasztalataihoz hasonlóan körültekintően kellett vizsgálni, mely családok problémájára jelent valóban megoldást

az átmenti otthon által nyújtott szolgáltatás, illetve mennyi a realitása a családok majdani kiléptetésének.

A családok átmeneti otthonába a családok jellemzően jelentkezés alapján kerültek be, ez 6 családot/20 főt jelent, a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat jelzése alapján 5 család/12 fő.

Az igénybe vevők közül az elmúlt évben 4 család albérletből költözött az otthonba, 3 család korábban együtt élt rokonaival az ő bérleményükben, szíveségi lakáshasználó pedig 4 család volt.

Az albérletből költöző családok felvételi kérelmének indokaként a magánszemélytől történő lakásbérlés költségei fedezésének nehézségét, valamint a lakások tulajdonosi használatának tervét jelölték meg. Az otthonban történő gondozást megelőzően rokonoknál élő családok a felvételi kérelmekben indokként a több generációs együttélésekből származó konfliktusokat és a helyszűkét adták meg.

Krízishelyzetben 4 fő fogadására került sor, ők jellemzően 1-3 éjszakát töltöttek az otthonban.

Az év során 10 család költözött ki:

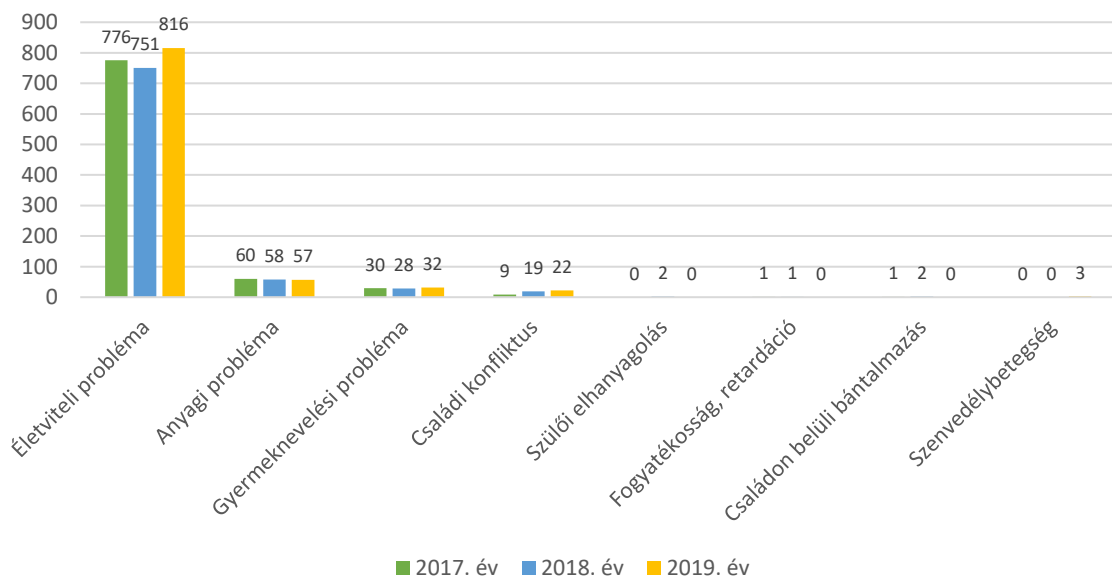
- 4 család krízislakást kapott,
- 4 család rokonokhoz költözött,
- 1 család családi házat vásárolt,
- 1 család albérletbe költözött.

Az év során 1 fő kérte az ellátása megszüntetését, 1 fő esetében pedig szenvedélybetegsége miatt az intézményből történő kizárásra került sor.

A kiköltözők száma 2018-hoz képest csökkenést mutatott. A kiköltözött 10 családból 5, a maximálisan kihasználható másfél évig, illetve a tanév végéig élt az otthonban. A kiköltözött családok átlagban 12 hónapot töltöttek az átmenti otthonban.

A kihasználtság 91,71%-os volt, a havi kihasználtság széles skálán 77,5-108,38% között mozgott.

Az átmeneti otthonban kezelt problémák tipizálása

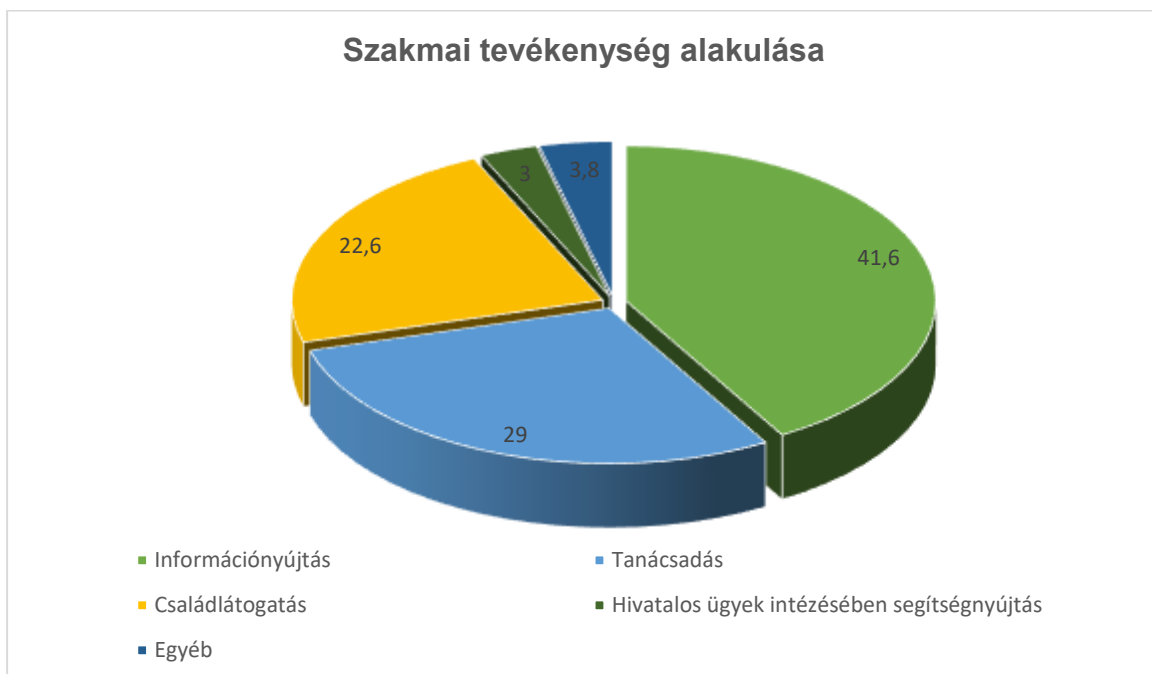

A probléma megfogalmazásánál közel azonos arányban és rangsorban találjuk meg a probléma típusait a szociális munkásnál és a kliensnél.

A klienseknél első helyen, 818 esetben, 88%-ban az életviteli probléma jelent meg, majd ezt követte jóval kisebb esetszámban az anyagi (55,6%) és a gyermeknevelési probléma (33,3%), valamint a családi konfliktus (22,2%).

A szociális munkásoknál a problémátípusokat vizsgálva ugyanez a tipizálás található hasonló arányszámban: életviteli 816 (87%), anyagi 57 (6%), gyermeknevelési 32 (3%), családi konfliktus 22 (2%), szenvedélybetegségek 3.

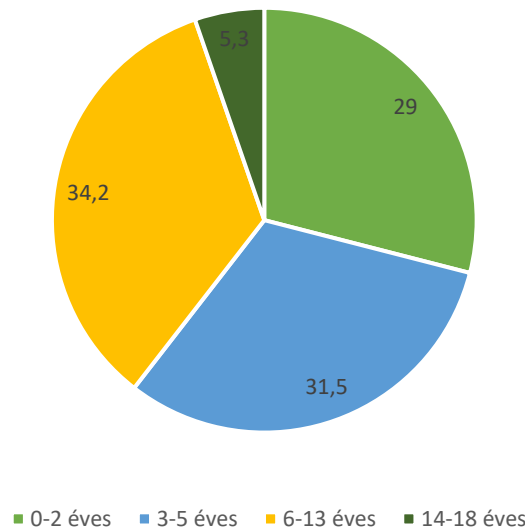
A probléma kezelése így mind a kliens, mind a szociális munkás részéről azonos szintről indult, mely elősegítette a hatékony segítségnyújtást.

2019-ben az elmúlt évekhez hasonlóan legjellemzőbb szakmai tevékenység az információnyújtás 41,6%-ban (687 esetben) volt. Ezt követte a tanácsadás 29%-ban (479 esetben), a családlátogatás 22,6%-ban (373 esetben) és a hivatalos ügyek intézésében való közreműködés 3% (34 esetben). Kisebb esetszámokban jelentkezett az esetmegbeszélés, a környezettanulmány készítése, a felvételi elbeszélgetés, illetve a gondozási-nevelési terv megbeszélése.

Az otthonban ellátott gyermekek nemek szerinti megoszlása tekintetében bekerüléskor minimális eltérés volt a fiúk és a lányok között: a fiúk száma 18 fő, míg a lányoké 20 fő.

Az igénybevevő gyermekek életkor szerinti megoszlása

Az ellátott gyermekek életkor szerinti megoszlása: az elmúlt évekhez képest kisebb arányban a 0-2 évesek éltek az otthonban, ez 29%-ot, azaz 11 főt jelentett. A 3-5 évesek száma 12 fő volt, ez 31,5%-ot jelentett, a 6-13 éves korosztályt 13 fő (34,2%), a 14-18 év közötti korosztály 2 fő képviselte.

A szakmai munkavégzésben továbbra is kiemelt feladatként szerepelt az ellátásban részesülők körében annak elfogadtatása, hogy az igénybe vett szolgáltatás ellenértékét a meghatározott időben megtérítsék. Felismerjük, hogy kiadásaik tervezésénél prioritást kell élveznie a lakhatásért fizetendő személyi térítési díj kiegyenlítésének. A következő munkák eredményeképpen – az elmúlt évekhez hasonlóan – jó volt a lakók fizetési morálja.

Az átmeneti otthonban a családgondozás során a munkatársak intenzív szociális munkát folytattak a hatékony együttműködés és a problémák megoldása érdekében. A család- és gyermekjóléti szolgálattal, illetve a család- és gyermekjóléti központtal közösen elkészített egyéni gondozási tervek során a lakókkal közösen kerültek megfogalmazásra az átmeneti gondozás igénybevételéhez vezető okok, a megoldáshoz vezető utak, illetve a célok eléréséhez szükséges feladatok, tennivalók, valamint az intézmény által biztosított segítségnyújtás formái.

A munkatársak aktív segítséget nyújtottak a szülőknek a gyermekekkel kapcsolatos napi gondozási, nevelési teendőik ellátásában.

A munkaviszonnal nem rendelkező új lakóknál az elmúlt évben is kiemelt helyen szerepelt a munkaerőpiacon való elhelyezkedés. Az átmeneti otthon munkatársai önéletrajz elkészítésével és telefonálási lehetőségek biztosításával segítették a lakókat. 2019-ben az átmeneti gondozás ideje alatt 6 főnek sikerült munkaviszonyt létesítenie, illetve magasabb jövedelmet biztosító munkahelyet találnia.

Az átmeneti otthonban minden családdal előtakarékossági megállapodás került megkötésre, figyelembe véve a lakók tényleges bevételeit, a család terhelhetőségét. A lakók által vállalt előtakarékossági összegek 5-40 ezer forint között voltak. A havi rendszerességgel befizetett összeg szolgálja azt a célt, hogy az otthon elhagyásakor a család rendelkezzen megtakarítással. A személyi térítési díjak fizetéséhez hasonlóan, az előtakarékossági összeg befizetései is rendben történtek.

Az otthonban élő várandós édesanyák és a gyermekek egészséges fejlődése, táplálkozása érdekében a területileg illetékes védőnő heti rendszerességgel kereste fel az intézményt.

1 családnál volt biztosított a különélő gyermekeikkel való rendszeres kapcsolattartás. Az előző évekhez hasonlóan nehézséget okozott az ellátottak átmeneti gondozását követő lakhatásának megoldása. A város lakásrendeletében meghatározásra került a felújított, komfortos, vagy összkomfortos lakásra pályázók, valamint a vele együtt költöző személyek egy főre jutó havi jövedelme.

Az átmeneti otthonban elhelyezett gyermeküket egyedül nevelő anyák, illetve a kétszülős gyermeket/gyermeket nevelő családoknál az anyák általában inaktívak (GYES). Az aktív korú szülők alacsony iskolai végzettségük miatt többnyire csak egyszerűsített foglalkoztatással, esetleg minimálbért, vagy azt csak néhány ezer forinttal meghaladó munkabért képesek realizálni. Emiatt az egy főre jutó jövedelem nem éri el az önkormányzat rendeletében előírt mértéket.

A bérlakások másik típusa, a felújításra szoruló bérlemények pedig a magas felújítási költségek miatt kiesnek a lakhatás lehetséges megoldási módjai közül.

Az átmeneti szállás, illetve krízishelyzetre való hivatkozással történő bérlakás igénylés lehetősége az elmúlt évben több esetben megoldást jelentett az intézményből költöző lakóknak.

Amennyiben a családnak nincsenek támaszt nyújtó rokoni kapcsolatai, az albérletbe költözés jelenthetne megoldást. Az utóbbi évekhez hasonlóan kevés albérleti lehetőség volt Szombathelyen. Emellett a sajtóban és az internetes felületeken

meghirdetett kiadó ingatlanok jelentős részénél a tulajdonos magas albérleti díjat (70-90 ezer Ft/hó felett) és két, esetenként háromhavi kauciót kér, ami szinte lehetetlenné teszi a lakások bérebevételét a kliensek számára. A következő akadályt általában a gyermek/gyermekek jelentik. A lakást bérebe adók azon túl, hogy egy gyermekes család esetleg jobban lelakja az ingatlant, még attól is tartanak, hogy ha a későbbiekben a család anyagi krízisbe kerül, nem tudják kiegyenlíteni a lakhatás költségeit, nehéz őket az ingatlan elhagyására kényszeríteni. A lakásukat kiadni szándékozók részéről sajnos még számolni kell az előítéletességgel is, akár a lakók származása, a gyermekeik száma, vagy akár jelenlegi lakhelyükkel (átmeneti otthon) kapcsolatban. Az otthonban megrendezésre kerülő ünnepek: húsvét, anyák napja, gyermeknap, mikulás és karácsony. Az ünnepekről közösségformáló, hagyományápoló, értékközvetítő cézzal történt megemlékezés.

Helyettes szülői szolgáltatás

2019-ben szolgáltatást igénybe vevő nem volt.

Az év folyamán a férőhelyek és a helyettes szülők száma nem változott, 9 engedélyezett férőhellyel, valamint 6 fő helyettes szülővel rendelkezett az intézmény.

11. Élelmiszerbank

A Magyar Élelmiszerbank Egyesület olyan non-profit szervezet, melynek célja, hogy az információgyűjtés és publicitás eszközeivel kapcsolatot teremtsen az országunkban felhalmozódó élelmiszerfeleslegek és az arra rászorulóknak között, ezzel elősegítse a szegénység és az éhezés csökkenését. Az Élelmiszerbank közvetlenül nem oszt élelmiszert, hanem kizárólag a szegénység elleni küzdelemben résztvevő szervezeteken keresztül juttatja el azt a rászorulókhhoz.

Az Élelmiszerbank természetbeni adományokat gyűjt, valamint felkutatja a kereskedelmi forgalomba valamiért nem hozható, de még tökéletesen fogyasztható állapotban lévő alap- és feldolgozott élelmiszereket, majd gondoskodik az így összegyűjtött élelmiszerkészletek szállításáról, biztonságos tárolásáról és szétosztásáról.

Az Élelmiszerbankon keresztül a szombathelyi METRO Áruház biztosított az intézmény részére adományt. Általában vagy az elszállítás napján vagy esetenként

(például hosszú hétvégéken) 1-2 nap múlva lejáró élelmiszer termékeket adott. Az összes adományozott terméket ki kellett osztani a szavatossági idő lejárta előtt.

Az intézmény heti rendszerességgel, szerdai és pénteki napokon szállított adományt az áruházról, mely még aznap kiosztásra került.

Az év folyamán élelmiszeradományban részesülők száma:

- 713 fő (175 család) – 97 alkalommal

Felajánlott élelmiszer összesen:

- 11.881,54863 kg (csemegeáru, hús, hentes áru, zöldség, pékáru, konzerv, szárazáru, édesség, ital)

12. Adományok közvetítése

Az év során több szervezet és magánszemély gyűjtött és juttatott el adományt az intézmény részére, melyek a rászoruló egyének, családok számára kerültek kiosztásra.

- Magánszemélyek ruha- és játékalvánnyal, tartós élelmiszerekkel, játékokkal, ruhaadománnyal ajándékoztak meg családokat.
Az adományban részesülők száma: 33 család - 144 fő (63 felnőtt és 81 gyerek).
- A Momentum Mozgalom Szombathely játékokat, könyveket és ruhaneműt ajánlott fel családok és gyermekeik részére.
Az adományban részesülők száma: 2 család, 6 fő (4 felnőtt, 2 gyerek).
- A Szombathelyi Futóklub SZSE és a Szombathelyi Tekergők Egyesület Karácsonyi Jótékonyági Adománygyűjtő Közös Futása során összegyűjtött adományokat a Klub eljuttatta az intézmény részére, melyek nehéz sorsú családok számára kerültek kiosztásra.
Az adományban részesülők száma: 20 család, 87 fő (36 felnőtt, 25 gyerek).
- Az APTIV Services Hungary Kft. vásárlási utalványt ajánlott fel családok részére.
Az adományban részesülők száma: 20 család, 48 fő (19 felnőtt, 29 gyerek).
- A Fogytékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft. az intézmény részére 6328 kg brikettet biztosított, mely rászoruló családok számára 155 alkalommal került kiosztásra.
- Mága Zoltán hegedűművész a „100 Templomi Jótékonyági Koncert” elnevezésű koncertsorozatának egyik állomásán, Szombathelyen, az Evangélikus

Templomban megtartott hangversenyén összegyűjtött pénzbeli adományt az intézmény által működtetett idősek klubjainak ajánlotta fel. A klubok eszközbeszerzésre használták fel a kapott összeget, többek között dinamikus ülőpárna, hőterápiás masszírozó és masszázs fotel beszerzésére került sor.

13. Szent Márton Esélyegyenlőségi Támogatás Program

Szombathely MJV Önkormányzatának Közgyűlése az 1/2018. (II.21.) önkormányzati rendelettel döntött a Szent Márton Esélyegyenlőségi Támogatási Program működtetéséről, melynek során támogatást nyújt a tehetséges, szociálisan hátrányos helyzetben lévő, általános iskola 5. évfolyamos tanulói részére.

A támogatási programban részt vevő 2 gyermek mellé a 2019-es évben további 1 fő csatlakozott.

A korábban kiválasztott gyermekek kiemelkedő tehetségek zene/hegedű, valamint rajz/vizuális kultúra terén, az újonnan bekerülő fiú pedig sport (atlétika, labdarúgás) terén nyújt kimagasló teljesítményt.

A program nagy hangsúlyt helyez az idegen nyelvismeret magas szintű elsajátítására, valamint cél a gyermekek tanulmányi átlagának emelkedése is. A tehetségek kibontakoztatását az intézmény szociális szakemberei mentorként segítik, akik a gyermekek részére egyéni fejlesztési tervet készítenek a megfogalmazott feladatok megvalósulásának folyamatosan nyomonkövetése érdekében. A szükséges segítség magadása céljából folyamatosan együttműködnek az önkormányzat munkatársaival, az oktatási intézmények pedagógusaival, a gyermekekkel, valamint szüleikkel.

Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata a támogatási program keretén belül gyermekenként 500.000,- Ft pénzbeli támogatást nyújtott, melynek felhasználása az egyéni fejlesztési tervben foglaltakkal összhangban, a mentorok döntése alapján történt.

A folyamatos mentorálásnak köszönhetően a gyermekek önbizalma fejlődött, szoros bizalmi kapcsolatot építettek ki a mentorokkal.

14. Egyesületi tevékenység

Az intézmény dolgozói által alapított Szociális Szolgáltatók Közhasznú Egyesülete 2017-ben tisztségmegújítást végzett és módosította az Alapszabályát.

2019-ben az alelnök személye változott. Az egyesület taglétszámában az előző évekhez képest nagy mértékű változás nem történt.

A civil szervezet működésének célja a Nyugat-dunántúli régióban élők szociális helyzetének és életminőségének figyelemmel kísérése és javítása.

Ennek érdekében:

- információkat közvetít a szociális és gyermekvédelmi ellátásokról, igénybevitelük módjáról szórólapok, kiadványok, az internet, illetve személyes kapcsolat útján;
- az egyesülethez forduló személyeket, családokat információkkal, tanácsokkal segíti szociális, mentálhigiénés, családi, foglalkoztatási, lakhatási, egészségügyi, életvezetési problémáik esetén;
- feltérképezi a működési területen élők szociális helyzetét, jellemző problémáit - különös tekintettel a hátrányos helyzetű, etnikai illetve más okból hátrányosan megkülönböztetett, szegregált, peremhelyzetben élő csoportokra -, ezen ismeretek birtokában javaslatot tesz az együttműködő szociális és gyermekvédelmi intézmények számára újszerű ellátási formák, módszerek bevezetésére;
- együttműködést alakít ki a területen működő szociális és gyermekvédelmi intézményekkel, indokolt esetben a hozzá fordulókat az illetékes intézményhez irányítja;
- egyéni, csoportos, és közösségi programok előkészítését, szervezését, lebonyolítását végzi;
- elősegíti, végzi szociális és gyermekvédelmi ágazatban dolgozó szakemberek számára programok, képzések, szakmai továbbképzések szervezését, lebonyolítását;
- igény esetén önkéntesek munkavégzését segítő szervező feladatok ellátását is vállalja az egyesület, valamint esetlegesen a mindenkori jogszabályi keretek között önkénteseket is foglalkoztat;
- vállalja a felajánlások szétosztását, adományok eljuttatását a szociális nehézséggel küzdő, hátrányos helyzetű családok, személyek részére;
- végzi az egyesület illetékességi területén élők szabadidős tevékenységének szervezését, lebonyolítását a megelőzés, a közösségépítés és a rekreáció céljából;

- támogatja a hátrányos helyzetű családokban élő gyermekek tanulmányainak végzését, korrepetálás szervezését, tehetséggondozását, táboroztatását;
- támogatja a szociális és gyermekvédelmi ágazatban dolgozó szakemberek szakmai továbbfejlődését, hazai és nemzetközi képzéseken való részvételét, a kiégés megelőzése érdekében a szupervízió igénybe vételét;
- támogatja a hazai és nemzetközi kutatásokat, a szakmai tapasztalatcseréket a szociális és gyermekvédelmi ágazatban dolgozó szakemberek részére.

Jelentősebb programok, tevékenységek a 2019. évben:

1. 2017. december 01. – november 30. között az egyesület meghívásos pályázat kertében sikeresen pályázott a PROMISE2 764236 számú programra. A megvalósításra a 2018-2019. évben került sor mintegy 5000 euro költségvetéssel, melynek 80%-át a pályázatot kiíró szervezet nyújtotta támogatásként, 20% önrészt pedig az egyesület vállalt.

Az önrész finanszírozása részben önkormányzati támogatásból valósult meg. A pályázat a gyermekvédelem területén dolgozó, illetve a gyermekvédelemhez közvetett módon kapcsolódó intézmények szakemberei számára biztosított olyan tudásátadást és szemléletformálást, mely erőteljesen ráirányítja a figyelmet a gyermek mindenekfelett álló érdekének, és a gyermeki jogoknak az érvényesítésére. A magyar társadalomnak, a családoknak, a hazai gyermekvédelmi rendszernek folyamatosan új kihívásokkal kell szembenéznie, ezért kiemelten fontos a területen dolgozó szakemberek megfelelő tájékoztatása és újszerű eljárás módok, modellek megismertetése.

A program során lehetőség nyílt külföldi szakemberek meghívására, képzések, konferenciák, workshopok megvalósítására.

- A szakmai koordinátor és pénzügyi menedzser a BARNAHUS szakmaközi adaptációjának elősegítése érdekében a programok sikeres lebonyolítását segítette elő. A szakmai koordinátor tevékenységéhez tartozott, hogy a Barnahus házhoz kapcsolódó programokon a moderátori feladatokat is ellássa, illetve a Promise II. pályázat szakmai teamjével és a nemzetközi szakértőkkel folyamatosan tartsa a kapcsolatot. A program keretében ezen felül 2019 novemberében nemzetközi partnertalálkozón vett részt a pénzügyi

menedzserrel. Az ő feladtuk volt a köztes beszámoló elkészítése, mely a pályázat sikeres befejezésének feltétele volt.

- 2019 márciusában 5 napon át tartó pszichoterápiás tréning valósult meg. A tréning első két napján elsődlegesen a pszichológusok képzése, Barnahusban betöltött szerepének, feladatainak egyeztetése valósult meg. A 3. napon a szombathelyi Barnahus működésével, tevékenységével, terveivel kapcsolatban kaptak információt az érintett szakemberek. A 4. és 5. napon gyermekvédelmi és szociális szakemberek, különös tekintettel a gyámhivatali dolgozók és a gyermekvédelmi gyámok kaptak mélyebb betekintést a Barnahusok működésébe, közösen gondolhatták át szerepüket a Barnahus rendszerében.
- 2019 májusában 3 napos tréning és 1 napos workshop került megrendezésre külföldi szakértők bevonásával. A tréningen pszichológusok, szociális és gyermekvédelmi szakemberek, védőnők képzése, Barnahusban betöltött szerepének, feladatainak ismertetése történt meg.

A workshop témája: bírák, ügyészek és rendőrök szerepe a Barnahusban, a gyermekvédelmi törvény 61. §-ának megvalósításáért. Minisztériumi, országos bírósági hivatali, törvényszéki, ügyészségi, rendőrségi, szociális és gyermekvédelmi szakemberek járták körbe a témát a magyarországi környezetbe történő adaptáció szempontjából.

- 2019 novemberében egynapos kerekasztal beszélgetés került megrendezésre a varsói Barnahus vezetőjének, valamint magyarországi, a témában érintett szervezetek képviselőinek bevonásával. Tapasztalatcsere, valamint a magyarországi lehetőségek továbbgondolása volt a kerekasztal vezérmotívuma.

2. „Szent Márton Esélyegyenlőségi Támogatási Program” keretében SZMJV Önkormányzata 2018. szeptember 01. – augusztus 31. között két tehetséges 5. osztályos fiatal támogatott egyenként 500.000,- Ft értékben tárgyi eszközökkel és fejlesztéssel. A pályázaton nyertes gyerekek mentorok felügyeletével vettek részt a programban, akik együttműködve az egyesülettel, támogatták a fiatalokat.

2019. szeptember 01. – 2020. augusztus 31. között tovább folytatódik a korábban támogatott két tehetséges fiatal mentorálása, segítése, illetve egy új tehetséges, hátrányos helyzetű fiatal is bevonásra került.

3. Az Egyesület SZMJV Önkormányzata Kulturális és Civil Alap pályázat keretének terhére 300.000,- Ft támogatást kapott a működési költségek fedezésére. Ebből a banki folyószámlavezetés díja, a banki átutalásokkal és készpénzfelvételekkel kapcsolatos díjak, a könyvelői és ügyvédi munkadíjak kifizetése, valamint irodaszerek beszerzése valósult meg.
4. SZMJV Önkormányzata 2018. évi költségvetéséről szóló 3/2018. (II.21.) önkormányzati rendelet 10. mellékletében meghatározott Szociális Szolgáltatók Közhasznú Egyesületének támogatása tételsor terhére egyszeri támogatásként 1.600.000,-Ft-ot biztosított a Barnahus program megvalósításának elősegítésére. A támogatás egy részét a 2019. évben fordította az egyesület a PROMISE2 program önrészének biztosítására.
5. „Szombathely Szent Márton Városa” Jóléti Alapítványtól az egyesület 120.000,- Ft támogatást nyert a „Segítségnyújtás a demencia útvesztőjében” c. programsorozat megvalósításához. A programsorozat keretében három rendezvény került megszervezésre:
 - 2019. szeptember 26.: Alzheimer-világnapi séta
 - 2019. november 20.: Az agresszió és a kihívást keltő viselkedés kezelése c. előadás, melynek helyszíne a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermejjóléti Szolgálat X. sz. Szakmai Egysége, Szombathely, Barátság u. 22. Az előadó az egyesület egyik tagja volt.
 - 2019. november 21.: „Általánosságban a demenciáról és a segítségnyújtásról” címmel tartott előadást Koroknai Anikó szociális munkatárs, klubvezető az oladi plébániaépület közösségi házában.

A programsorozat célja annak elősegítése volt, hogy a demenciával érintett családok sajátos élethelyzetükből adódó problémáik kezeléséhez információhoz és gyakorlati tanácsokhoz juthassanak. A pályázati forrásból 30 oldalas ismeretátadó kiadvány is megjelent, 100 példányban. A kiadvány általános áttekintést és információt ad a demencia felismeréséről, ismérveiről, a betegek gondozásáról, illetve azon intézményekről, ahova segítségért fordulhatnak a hozzátartozók. Az ismertető összeállításához, szerkesztéséhez az illusztrációk egy részének

elkészítéséhez az egyesület tagjai önkéntes munkával járultak hozzá. Az Alapítványtól nyert összeg a nyomtatási költségek fedezését szolgálta.

6. SZMJV Önkormányzata a 2019. évi költségvetéséről szóló többször módosított 5/2019. (IV.01.) önkormányzati rendelete 10. sz. mellékletében meghatározott szociális ágazat kiadásai „Rászoruló karácsonyi ajándékozása” tételsor terhére egyszeri támogatásként 7.988.000,- Ft összeget biztosított az egyesület részére. A Szociális Szolgáltatók Közhasznú Egyesülete a program megvalósítása során szorosán együttműködött Szombathely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Egészségügyi és Közszolgálati Osztályával és a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálattal.

2019. december 11-én a Megyei Művelődési és Ifjúsági Központban karácsonyi ünnepség keretében jótékonyági program került megrendezésre. Az ünnepségen szombathelyi lakóhellyel rendelkező halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű gyermekeket nevelő családok (250 család) vettek részt.

A program kézműves foglalkozással kezdődött, ahol a gyermekek és a felnőttek is találtak kedvükre való, ünnepre hangolódó foglalkozást (pl. gyöngydíszek, fadíszek, asztaldísz, karácsonyi dísz, angyalka készítés stb.). Ezt követően dr. Nemény András, a város polgármestere köszöntötte az egybegyűlteket, majd a Varnyú Country zenekar előadását tekinthették meg a gyermekek. A családok tartós élelmiszereket tartalmazó élelmiszercsomagot vehettek át, valamint kalácsot, pogácsát és üdítőt fogyaszthattak.

Önkormányzati támogatásból, az egyesület közreműködésével 2019. december 16-án a Polgármesteri Hivatalban 18 civil szervezet vehetett át 1179 csomagot rászoruló egyének/családok részére. Ezeket ők továbbították – alapszabályuknak megfelelően – az általuk rászorulóknak ítélt szombathelyi lakosok részére.

Az egyesület a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat segítségével 70 db tartós élelmiszercsomagot adott át rászoruló családoknak.

7. A Forrásközpont Közhasznú Alapítvánnyal kötött szerződés alapján 2018 szeptemberétől 2019. január végéig Hende Tamásné szociális munkatárs Esély

órákat tartott köznevelési intézményekben. 2019 májusában újabb szerződés kötött a program folytatására.

Érzékenyítő foglalkozások

Az intézmény Szombathely MJV Közgyűlésének Oktatási és Szociális Bizottsága 16/2019. (II.27.) OSZB. sz. határozata alapján a 2019/2020-as tanévben – a korábbi évekhez hasonlóan – az idős korosztály társadalmi elfogadását segítő érzékenyítő programokat szervezett. Napjainkban egyre jobban érzékelhető a generációk közötti távolság, amit nem kizárólag az évszámok határoznak meg, hanem a megváltozott életmód és világnézet is. Az érzékenyítő tréning célja az elfogadó és befogadó szemlélet kialakítása volt.

A rendezvénysorozat részeként „Idősekről gyerekeknek” címmel a gyerekek életkorának megfelelő, saját élményre épülő, interaktív programok kerültek megszervezésre szombathelyi oktatási intézményekben. 2019-ben 16 intézményben (5 óvoda, 6 általános iskola és 6 középiskola) 57 alkalommal 1428 diák részvételével zajlottak foglalkozások.

A témakörök között szerepelt többek között az idősök életkori sajátosságainak bemutatása, az érzékszervek működésének, a személyiség és a mentális funkciók idős korban bekövetkezett változásainak szemléltetése. A foglalkozásokon a gyerekek bevonása, aktív részvétele segítette a kapott információk értelmezését, érzelmek megélését, fejlesztette az empátiás képességüket. A gyakorlati ismeretek, tanácsok átadása az idősekkel való együttéléstről, az elfogadás erősítése, generációs együttműködésben rejlő lehetőségek megismerése az idősekkel végzett közösségi szolgálati munkára is felkészítette a hallgatókat.

„Nagyon tanulságos volt az előadás, ami főként arra hívta fel a figyelmünket, hogy sokkal megértőbbek legyünk az idősebb korosztállyal, és ha tudunk, akkor ne csak megértőek, de segítőkészek is, anélkül, hogy túlsegitenénk vagy éppen egy tapintatlan megjegyzéssel a lelki világukba gázolnánk.” Szieber Dorka 11.K

IV. Ellenőrzések

- 2019. április 09-én és április 10-én a Vas Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya ellenőrzést tartott a család- és gyermekjóléti központnál.
- 2019. április 15. és április 30. között a Vas Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya ellenőrzést tartott az intézmény család- és gyermekjóléti szolgálatainál.
- 2019. augusztus 26-án a Nemzeti Adó- és Vámhivatal jogkövetési vizsgálatot tartott az intézménynél.
- 2019. szeptember 29-én a Vas Megyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatal Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztálya mintavétellel egybekötött helyszíni ellenőrzést tartott a X. sz. Szakmai Egység tálalókonyháján.

Az elvégzett ellenőrzések megállapításai alapján az intézményben folyó szakmai munka, valamint az intézmény gazdálkodása szabályszerű és magas színvonalú.

V. Pályázati tevékenységek, projektek

A **TOP-6.6.2-15-SH1-2016-00001** számú „**Szociális alapszolgáltatások fejlesztése Szombathelyen**” című projekt – mely a város szociális alapszolgáltatásainak infrastrukturális fejlesztését, korszerűsítését eredményezte – megvalósításában konzorciumi partnerként vett részt az intézmény, a konzorciumvezető Szombathely MJV Önkormányzata volt.

A projekt keretében megtörtént a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat V. sz. Szakmai Egységének helyet adó 9700 Szombathely, Kodály Z. u. 4. sz. alatti ingatlan felújítása és belső átalakítása.

- A folyosóról nyíló iroda funkciójának megváltoztatása, megfelelő és praktikus bútorzat beszerzése az ifjúsági közösségi tér elhelyezését tette lehetővé.
- A folyosóról nyíló váróhelyiség funkcióváltása, valamint a másik iroda kettéválasztása lehetővé tette, hogy három egymástól különálló iroda kerüljön kialakításra, mely megfelelő elhelyezést biztosít valamennyi munkatárs számára.
- A korábbi irodából nyíló fogadóhelyiség irattárrá alakításával, szekrényekkel történő beépítésével megoldódott az iratanyag megfelelő és biztonságos tárolása.

- A folyosóról nyíló fogadóhelyiség megtartotta jelenlegi funkcióját, a vele szemben levő folyosói beugró leválasztásával egy második fogadóhelyiség kialakítására nyílt lehetőség.
- Felújításra kerültek a mosdók, továbbá a munkatársak, illetve a közösségi teret látogató fiatalok által használt melegítőkonyha.
- Lehetővé vált az épületrész leromlott állagú nyílászáróinak (9 db ablaknak) a cseréje.
- A helyiségekben megtörtént az elhasználódott bútorzat – funkciónak megfelelő – cseréje.

A beruházás összességében lehetővé tette az egyes szakmai funkciók és feladatok – a család- és gyermekjóléti szolgáltatás és a hátrányos helyzetű fiatalok számára prevenciós céllal működtetett közösségi tér – elkülönítését, elősegítve ezzel a szakmai munkavégzés hatékonyságát, valamint az akadálymentes működés előírásainak betartását.

Új helyiségek kialakítása, új vizesblokkok létrehozása, új eszközök és bútorok felszerelése szolgálja a szakmai egységnél dolgozók és a szolgáltatást igénybe vevők számára az egyénre szabott tanácsadás lehetőségének biztosítását modern, de mégis szinte családias körülmények között.

A beruházás 2018. szeptember 30-án lezárult.

A projekt keretében megvalósult a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat X. sz. Szakmai Egységének helyet adó, idősek nappali ellátását biztosító, 9700 Szombathely, Barátság u. 22. sz. alatt található Idősek Klubja belső átalakítása.

A működési körülményeket megnehezítő előnytelen helyiségkiosztás megszűnt, az ellátásra szolgáló helyiségek tárgyi feltételei elősegítik a demens, ill. idős személyek könnyű és biztonságos közlekedését, tájékozódását.

A felújítás-beruházás az épület hőszigetelésével, korszerű gépészeti rendszer kialakításával az idős, különösen a magasabb szükségletű, demens idős személyek ellátási igényeit szolgálja, korszerű működési feltételeket és az akadálymentes környezetet biztosítva.

A beruházás 2019 júliusában lezárult, az idősek ellátása szeptember hónaptól ismét folyamatos volt.

A házi segítségnyújtás működési feltételeinek javítása érdekében 18 darab kerékpár került beszerzésre.

A **TOP-6.9.1-15-SH1-2016-00001** számú „**Társadalmi együttműködést elősegítő komplex programok az Óperint városrészén**” című projektben konzorciumi partnerként vett részt az intézmény.

A 2017. június 01-jén megkezdett folyamatos szociális munka továbbra is biztosított volt a városrészén élők számára, melynek keretében a munkatársak feladata a család- és gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása, szervezése volt, továbbá a mentálhigiénés segítségnyújtás is elérhetővé vált.

A Gagarin úti idősek klubja több alkalommal adott helyet különféle programoknak:

- szellemi vetélkedő, ahol az idősek 4-5 fős csoportokban mérhették össze tudásukat,
- szűrővizsgálatok (vérnyomás, vércukorszint, koleszterinszint mérés);
- a Zöldpatika előadássorozata egészségmegőrzés és betegségmegelőzés témakörben,
- bűnmegelőzéssel és a közbiztonság javításával kapcsolatos előadások.

A programok 2019-ben befejeződtek, a folyamatos szociális munka a projekt végéig, 2020. február 29-ig biztosított az akcióterületen élők számára.

A 2015 tavaszán újtára indított **Segítő Kezek Infokommunikációs Modellprogramban** Budapest V. kerülete, valamint Szombathely és Kisvárdra vett részt. Célja az idősek életének, mindennapjainak megkönnyítése az infokommunikáció eszközeivel. A kihelyezett eszközök mindennapos használata növeli az idősek otthoni biztonságát, ösztönzi a generációk közötti minél élénkebb kommunikációt és támogatja a családokat idősödő tagjaik ellátásában.

A modellprogram szakmai megvalósítását Jeneiné dr. Rubovszky Csilla miniszteri biztos irányítja a Segítő Kezek az Aktív Évekért Közhasznú Nonprofit Kft. szakembergárdájának közreműködésével.

A digitális eszközök beszerzése a projekt megvalósításához rendelkezésre álló forrásból, valamint Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata által biztosított támogatásból valósult meg.

Szombathelyen 15 fő 75 év feletti olyan idős ember vett részt a programban, akik házi segítségnyújtásban részesülnek. Közülük 5 fő kapott térítésmentesen csuklós vérnyomásmérővel összekapcsolt okos telefont, számítógépet internet-szolgáltatással és skype alkalmazással és egy vészjelző karperecet. 5 fő kapott számítógépet internet-szolgáltatással és skype alkalmazással és 5 fő vészjelző karperecet.

A vérnyomásmérő a mért adatot az okostelefon segítségével továbbítja egy központi szerverre, amely ha rendellenességet észlel, értesíti az ügyeletes szociális gondozót. A vészjelző karperec méri az idős aktivitását, s amennyiben inaktivitást észlel az idős napi életritmusában, önmaga küld vészjelzést. A karperecen lévő segélyhívó gombbal vészhelyzet esetén az idős önmaga is tud segítséget kérni.

A riasztások a diszpécserközpontba futnak be, ahol tapasztalt szociális szakemberek fogadják a vészhívásokat, majd azonnal kapcsolatba lépnek az idősekkel, vagy szükség esetén szakszerű segítséget hívnak (pl. mentők, rendőrség).

A házi segítségnyújtásban részesülő idősek nagy része egyedül él, ezért náluk a gondozási feladatokon túl nagyon fontos a magány enyhítése. Ezt a célt szolgálta a skype alkalmazás, melyen keresztül folyamatos kapcsolatot tarthattak a projektben részt vevő segítőkkel.

A programban a humán erőforrást a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai, valamint 5 fő közfoglalkoztatott személy és 40 fő közösségi szolgálatot teljesítő diák alkotta.

A diákok feladata a skype használatának megtanítása, segítése volt az idősek számára.

Jelenlétük azért volt fontos, mert hidat építettek a generációk között, elősegítve a társadalmi szolidaritást, illetve a párbeszédet. A fiatalok számára az infokommunikációs eszközök, illetve az internet használata már a mindennapok részének tekinthető, így rendelkeznek az idősek tanításához, segítéséhez elengedhetetlenül szükséges praktikus tudással.

A programban 2019-ben 3 fő közfoglalkoztatott tevékenykedett, közülük 1 fő felsőfokú végzettségű informatikus, aki a program műszaki hátterének működését és folyamatos kontrollját biztosította; valamint 2 fő közép- és felsőfokú szociális, ill. humán végzettségű segítő, akik időslátogatóként rendszeres kapcsolatot tartottak a programban résztvevőkkel.

Age-friendly Region – Idősbarát Régió

A projekt az osztrák-magyar határon átnyúló együttműködés az időskori magas életminőség biztosítása érdekében.

Az időskor és ezzel összefüggésben a növekvő ápolási, gondozási szükségletek egyre nagyobb kihívás a társadalom számára. A meglévő megoldási alternatívák erősségei – mint a hozzátartozók odaadó támogatása vagy a gondoskodást biztosító kapacitások folyamatos emelése – már nem képesek tovább fokozni az idősek életminőségét. Ezt felismerve az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 2010-ben elindította az Age-friendly World (Idősbarát Világ) kezdeményezést, amely szerint minden városnak és régiónak olyan nagyszerű élettérre kell válnia, ahol érdemes megöregedni. A Magyarország és Ausztria határ menti térségeiben működő szociális ellátó szervezetek ehhez az elképzeléshez kapcsolódva egy közös pályázaton nyertek támogatást az Európai Unió Interreg programjában.

A projektben magyar részről

- a győri Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény,
- a szombathelyi Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekejélési Szolgálat, valamint
- a Zalaegerszegi Gondozási Központ,

osztrák oldalról

- a bécsi Europäisches Zentrum für Wohlfahrtspolitik und Sozialforschung, illetve
- a gleisdorfi Chance B - Sozialbetriebs-GmbH vesz részt.

Az Age-friendly Region (Idősbarát Régió) nevet viselő projekt kiemelt célja, hogy olyan intézkedéseket és módszertanokat dolgozzanak ki a megvalósításban részt vevő szervezetek, melynek segítségével a két ország szomszédos régióiban lakó idősek és hozzátartozóik magas színvonalú életkörülmények között, a lehető legtovább önállóan a megszokott környezetükben maradhassanak. A határon átnyúló együttműködés lehetővé teszi, hogy a két ország tudását és tapasztalatait alapul véve közös modellt dolgozzanak ki.

Több mint 200 fős kísérleti projektek keretében 6 esetmenedzser nyújtott segítséget új módszertani ötletekkel abban, hogy kialakítsák a helyi szükségleteken alapuló

ellátási koncepciókat, melyek az egyén élet-, és lakóhelyzetéhez igazodnak és a meglévő források segítségével a szolgáltatások hatékonyabb kihasználását jelentik. A közösen kiválasztott kutató-elemzőpartner az új szolgáltatások hatását tudományos standardok szerint kiértékelte, külön kiemelve a két ország különbözőségeiből adódó tanulási lehetőségeket. A két ország szociális és egészségügyi stratégiái már jó ideje arra irányulnak, hogy az idős emberek a saját otthonukban szükségleteiknek megfelelő, a szolgáltatást biztosítók által hatékonyabban összehangolt támogatást kapjanak regionális szinten. Az Age-friendly Region egy fontos mérföldkő ennek a célnak az elérésében és elsőként hozott létre bilaterális együttműködést Ausztria és Magyarország között ezen a szakterületen.

Az Age-friendly Region projekt célja volt, hogy megfelelő és összehangolt kommunikációs stratégia alkalmazásával növelje az általános társadalmi tudatosságot az időskorra vonatkozóan. Jóllehet mindenki tudja, hogy az idősödés folyamata törvényszerű, az esetek meghatározó hányadában valamilyen mértékű ápolási, gondozási szükségletek megjelenésével jár, ugyanakkor a többség mégsem vonja le a megfelelő következtetéseket ebből a felismerésből, nem készül tudatosan erre a változásra, és ez társadalmi jelenséggé figyelhető meg.

A szociális szervezetek és a lakosság mellett ugyanilyen jelentőségű, hogy a döntéshozók figyelmét még inkább ráirányítsák a probléma jelentőségére. Ehhez konkrét tények is szükségesek, melyek alátámasztják az új ötletek pozitív hatásait. A projekt ezeket a tényeket tárta fel és mutatta be szakmai kiadványok és rövidfilmek formájában a szakemberek és az állami szféra számára.

Az Age-friendly Region projekt az előkészítő tevékenységekkel együtt 3 év időtartamban 2019. december 31-ig valósult meg. Elszámolható költsége több mint 415 millió forint (1.349.220,36 Euro) volt.

A Szombathelyen megvalósult programelemek összköltsége 130.000 Euro (~ 40 millió Ft), melynek 85%-át az Európai Unió, 10%-át a Magyar Állam, 5% önerőt Szombathely Megyei Jogú Város biztosította.

A projekt keretében a résztvevő partnerek megvizsgálták az adott terület szociodemográfiai jellemzőit, továbbá a szociális és egészségügyi ellátórendszer felépítését, működését. Elvégeztek az érített idős korosztály körében egy szükségletfelmérést.

E kettőt összevetve kidolgoztak, kifejlesztettek egy olyan modellt, amely választ ad az idősek azon legalapvetőbb szükségletére, hogy minél tovább saját otthonukban élhessenek.

A modell kidolgozásához és működtetéséhez elengedhetetlen a hatékony szakmaközi együttműködés, valamint az időseket segítő, ápoló hozzátartozók és önkéntesek felkészítése, támogatása. A célok megvalósítását workshopok és tapasztalatcserék is segítették.

2019-ben az alábbi feladatok valósultak meg:

- Március 26-án vezető munkacsoport megbeszélés került megszervezésre Szombathelyen.
- Május 16-án „Bilaterális alapfogalmakat definiáló workshopon” vettek részt az intézmény képviselői Győrben.
- Május 23-án közbenső projektértékelő bilaterális workshopon vettek részt a projektpartnerek Szombathelyen.
- Június 12-én Grazban egy újabb vezető partneri találkozón egyeztették az elért eredményeket és a további feladatokat az pályázatba bevont intézmények képviselői.
- Június 14-én munkacsoport megbeszélésre került sor Szombathelyen, a hálózatba bevont helyi partnereknek, döntéshozóknak.
- Július 03-án „Menedzsment munkáját segítő workshop” került megszervezésre Zalaegerszegen.
- Szeptember 10-én „Lakossághoz közeli szolgáltatások” című műhelymunkán vettek részt az intézmény képviselői Zalaegerszegen.
- Október 09-10-én, október 16-án és október 24-én hozzátartozói felkészítés zajlott Szombathelyen, a győri partner szervezésében. A felkészítésen elsősorban idős, beteg hozzátartozójukat otthonukban ápolók, gondozók vettek részt, akik érdekes előadásokat halhattak szakemberektől, valamint megoszthatták egymással tapasztalataikat, nehézségeiket.
- November 14-én Zalaegerszeg adott helyet a projekt záró konferenciájának.
- November 27-én „Technika az ápolásban” című workshopon képviseltette magát az intézmény Grazban.

- December 06-án tréning jellegű workshop és tapasztalatcsere zajlott a vezető partnerek képviselőinek, valamint az esetmenedzserek részvételével ugyancsak Grazban.
- December 13-án munkacsoport megbeszélés zajlott Szombathelyen a projektbe bevont helyi intézmények és szervezetek képviselőinek közreműködésével.

A szociális munkatárs/esetmenedzser folytatta a 2017. évben megkezdett munkáját, rendszeres kapcsolatot tartott a magyar partnerek esetmenedzsereivel, az esetmenedzserek koordinátorával, részt vett megbeszéléseken, szupervíziókon. 2019. december 31-én a projekt lezárult.

Szülői kompetenciák fejlesztése bűnelkövető gyermekek családjában

Az intézmény 2018. októberében bekapcsolódott az Emberi Erőforrások Minisztériuma által elindított modellprogramba, melyet a Rubeus Egyesület segítségével valósított meg. A program címe „Szülői kompetenciák fejlesztése bűnelkövető gyermekek családjában” volt.

A pályázat keretében több programelem is megvalósításra került a 2018. december és 2019. március közti időszakban. A program célja, hogy a bűnelkövetés szempontjából veszélyeztetett, szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek és a gyermekeken keresztül családtagjaik segítséget kapjanak a társadalmi értékek elsajátításához.

A „**Kapaszkodó – Rögös úton helyes irányba**” elnevezésű szombathelyi modellprogramban az alábbi elemek valósultak meg:

Kompetenciafejlesztés az AVP módszerével: A tréning a gyermekvédelemben dolgozó szakemberek részére összesen 20 óra időtartamban, míg a szakellátásban élő gyermekek részére összesen 24 óra időtartamban valósult meg.

Családi nap 4 alkalommal került megszervezésre a projektben résztvevő gyermekek és családjaik számára.

Szülői kompetenciát fejlesztő **szakmai tájékoztató anyagok** készültek az alábbi témakörökben:

- Bűnelkövetés gyanújába került a gyermekem! Most mit kell tennem? Segítünk, hogy eligazodjon
- A jó szülő-gyermek kapcsolat alapjai (Szerkesztő: Vörös Orsolya egészségpszichológus)
- Sokszínű egészségünk. Az egészségről szülőknek (Szerkesztő: Gábrriel Andor egészségfejlesztő)
- „Neked hol jár az eszed!?” (Szerkesztő: Czuk Zsuzsanna védőnő)

Szakmai multidiszciplináris team működtetése, közös konzultációk az eljáró hatóságok, jelzőrendszeri tagok szakembereivel havi egy alkalommal.

Szülő-gyermek mediáció, mely a szakellátásba került gyermekek és szülei közötti konfliktusok kezelésére irányult.

A pályázatban vállaltaknak megfelelően a **Szabad-tér Ifjúsági Klub működtetése** folyamatos volt, a munkatársak családi napokat szerveztek a klub programjait látogató fiatalok és szülei számára.

Intenzív családgondozás folyt a megelőző pártfogás alatt álló gyermekek családjában.

A program lehetőséget nyújtott a prevencióra és a korrekcióra. A fiatalok és szüleik alternatívákat ismertek meg az erőszak kezelésére, a családtagok közötti helyes kommunikációra, a szabadidő hasznos eltöltésére. A programok előmozdították a család megfelelő működését, összetartását, segítették a gyermeket visszatéríteni családjába. Szakemberek részéről új módszerek, ismeretek elsajátítása segítette a szakmai munkát.

„Kapaszkodó II.” – Rögös úton helyes irányba”

Az első program sikerének köszönhetően az intézmény felkérést kapott hogy vegyen részt a folytatásban, ezért 2019. november 01-től „Kapaszkodó II. – Rögös úton helyes irányba” címmel a pályázat újra indult, fő célkitűzése a közösségszervezés és a hálózatépítés lett. A projekt szakmai programja a szociálisan hátrányos helyzetű családok segítségét célozza meg, építve az előző időszakban megvalósult programokra és a megvalósítás során szerzett tapasztalatokra.

A projektben eddig megvalósult elemek, módszerek:

2019 novemberében **AVP tréneri képzés** indult a gyermekvédelemben dolgozó szakemberek számára.

A szociálisan hátrányos helyzetű családok számára két alkalommal **családi nap** került megszervezésre, melyeken elsősorban ünnepekhez kötődő programokon vehettek részt az érdeklődők.

Az **Ifjúsági Klub** folyamatos működtetése valósult meg. 2019. novemberétől fotósakkör indult az érdeklődő fiataloknak, emellett szociálisan hátrányos helyzetű családok részére közös, szülő - gyermek programsorozat szervezésére került sor.

Hálózatépítés - szakmai megbeszélések keretében november hónapban bírák és ügyészek részvételével szakmaközi megbeszélésre került sor. Decemberben Kopf Katalin, a Nyugat-dunántúli Regionális Kríziskezelő Ambulancia vezetője tartott előadást az iskolai erőszak és internetes zaklatás témában a jelzőrendszeri tagok számára.

VI. Fejlesztések, beruházások

1. Felújítási kiadások:

2018. évi maradványból valósult meg:

- a Családok Átmeneti Otthonában az irodahelyiségek felújítása: 5.594.869,- Ft,
- az Időskorúak Gondozóházának kazánterve: 762.000,- Ft összeggel.

A fentiekén túl szükségessé vált egy rongálás miatt használhatatlan lakás felújítása a Családok Átmeneti Otthonában: 539.231,- Ft költséggel.

A X. sz. Szakmai Egység Idősek Klubjában (Barátság u. 22.) a TOP-6.6.2-15-SH1-2016-00001 számú „Szociális alapszolgáltatások fejlesztése Szombathelyen” című projekt által támogatott felújítási munkálatokkal párhuzamosan az intézmény által finanszírozott átalakítások is zajlottak: 4.186.112,- Ft költséggel.

Beruházási kiadások:

- gondozói munkavégzést nyilvántartó program bővítése: 444.500,- Ft;
- új program a havi létszámjelentések intézményi szintű összesítésére: 101.600,- Ft,
- 2 db fénymásoló vásárlása: 1.778.000,- Ft,
- 1 db számítógép vásárlása: 269.240,- Ft,
- klímaberendezés szerelése az intézmény Domonkos utcai telephelyén: 3.483.416,- Ft.

Beszerezésre került még több LCD televízió, mobiltelefon, hordozható telefonkészülék, hangfal, rádió és kártyaolvasó is.

2. Képviselői keretből megvalósult programok, beszerzések:

- Horváth Soma alpolgármester úr segítségével a VII. sz. Szakmai Egység Idősek Klubjának tagjai kiránduláson vettek részt Kőszegen.
- Sátory Károly városi képviselő úr által felajánlott összegből a Karmelita u. 2/C. szám alatti III. sz. Szakmai Egység részére Smart televízió került beszerzésre, illetve bővítésre került a televíziós csatornahálózat. Ugyancsak a képviselő úr anyagi támogatásának segítségével a Gagarin úti idősek klubjába kávéfőzőgépet sikerült vásárolni a klubtagok számára.
- Kántás Zoltán felajánlásának köszönhetően az Időskorúak Gondozóházába 2 darab televízió, orvosi matracok és éjjeliszekrények kerültek beszerzésre.

VII. Programok, rendezvények

Szociális hét

A 2019. évi Szociális Héten az intézmény egyik programjaként Monspart Sarolta tájfutó világbajnokkal találkozhattak az érdeklődők az Agora Savaria Filmszínházban. A jó hangulatú beszélgetésen többek közt szóba került az egészséges táplálkozás és a mozgás fontossága az időskori aktivitás fenntartásában, valamint az idősödéssel együtt járó testi és mentális változások elfogadásának, elfogadtatásának különféle módjai is.

„Ki vagy te a családban, avagy szerepvállalás a családon belül anyaként” címmel Vincze-Andor Eszter családterapeuta, life coach tartott előadást a Városháza Házasságkötő termében. Az előadó beszélt arról a sok-sok szerepről, melyeket egy nőnek a családon belül és kívül be kell töltenie, szó esett a szerepkonfliktusokról és az ezekből fakadó pszichés problémákról is. Interaktív beszélgetés zajlott a hallgatóság és az előadó között, a terapeuta a modern női szerepekről, ezek társadalmi elfogadásáról faggatta elsősorban a közönség soraiban ülő férfiakat.

Az intézmény a Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Házzal közösen egy a generációkat összekötő kézműves délutánt szervezett az idősök klubjainak tagjai és az Új Nemzedék Szombathelyi Közösségi tér foglalkozásait látogató fiatalok részvételével.

A Szociális hét időtartama alatt előzetes időpontegyeztetést követően, nyílt napok keretében lehetőség volt az idősök klubjaiban igénybevehető szolgáltatások, programok megismerésére.

Idősek Szabadegyeteme

A 2018-ban „Egészséges életmód idős korban is” címmel indult Idősek Szabadegyeteme programsorozat a 2019-es évben is folytatódott. Az előadásokat Desits Mónika fitoterapeuta, a Zöldpatika munkatársa tartotta. Az érdeklődők megismerkedhettek többek közt a Bach virágterápiával, megismerhették a természetgyógyászati kezeléseket és azok hatásait, valamint sok új információt kaptak a reformtáplálkozásról és a gyógynövények szerepéről is. A program nagy sikert aratott az idősek körében, sok hasznos tanáccsal gazdagodtak és az adott témával kapcsolatos kérdéseikre is választ kaptak. Az előadássorozaton közel 300 fő vett részt. A programsorozat jó hangulatú pápai kirándulással zárult, ahol a résztvevők megtekintették az Esterházy kastélyt és egy református templomot, valamint látogatást tettek egy már nem működő képfestő műhelyben.

Nemzetközi Gyermekvédelmi Konferencia

2019. május 10-én került megszervezésre a **4. Nemzetközi Gyermekvédelmi Konferencia**, a gyermekvédelem és az igazságszolgáltatás területén dolgozó intézmények, szervezetek, hatóságok munkatársai számára.

A rendezvény célja a családok megerősítését és a gyermekek mindenekfelett álló érdekét szolgáló – a gyermeki jogok érvényre jutását biztosító interdiszciplináris, tárcaközi együttműködésen alapuló – újszerű módszerek és eszközök bemutatása volt.

Szombathely MJV polgármesterének megnyitó beszéde és dr. Takácsné dr. Tenki Mária Szombathely MJV Közgyűlésének Jogi és Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága elnökének köszöntőjét követően Kámán-Németh Martina, a Szombathelyi

Áldozatsegítő Központ koordinátora beszélt munkájuk eddigi tapasztalatairól és az elért eredményekről. Steigervald Krisztián generációkutató a XXI. századi egymás közötti kommunikációról tartott érdekes, jó hangulatú előadást, majd Salamon Györgyi családi és párkapcsolati mediátor mutatta be a mediáció módszerét.

A büféebédet követően Dr. Lazáry Györgyné igazságügyi pszichológus szakértő, a Barnahus Nemzeti Tudásközpont vezetője a Barnahusban eddig elért eredményeket ismertette, majd Hjötur O. Aðalsteinsson a reykjavíki Déli Kerületi Bíróság főbírója az izlandi Barnahusban folyó bírói munkát mutatta be az érdeklődőknek.

2019. november 15-én került megrendezésre az **5. Nemzetközi Gyermekvédelmi Konferencia**, melynek fő témája a gyermekvédelmi alapellátás és szakellátás együttműködési lehetőségeinek bővítése és továbbfejlesztése volt.

A rendezvényen részt vett Nagy Tímea kétszeres olimpiai bajnok párbajtőrívó, aki 2018. november 16. óta a magyarországi Barnahus Jószolgálati Nagykövete.

A konferenciát dr. László Győző, Szombathely MJV alpolgármestere nyitotta meg, majd köszöntő beszédet mondott dr. Takátsné dr. Tenki Mária önkormányzati képviselő, aki egyben a konferencia fővédnöki tisztségét is betöltötte.

Dr. Mogyorósy-Révész Zsuzsanna tanácsadó, szakpszichológus, felnőtt EMDR-terapeuta a gyermekkori traumák hosszú távú hatásairól tartott előadást, majd Dr. Kerekó Kata PhD klinikai szakpszichológus az abúzus „túléléséhez”, feldolgozásához használható terápiás módszerekről beszélt.

A szexuálisan abuzált gyerekekkel, családjikkal kapcsolatos sztereotípiákról és az ezeket támogató vagy éppen cáfoló kutatási eredményekről tartott előadást Dr. Kugler Gyöngyi klinikai gyermek szakpszichológus, igazságügyi szakértő.

Dr. Pachner Orsolya PhD pszichológus a Barnahus-Noldus Kutatócsoport munkáját ismertette, melynek során a bántalmazott gyermekek kihallgatásáról készült videofelvételek elemzéséről hallhattak előadást az érdeklődők.

A konferencia külföldi előadója ez alkalommal Skype video kapcsolaton keresztül Ms. Olivia Lind Haldorsson gyermekjogi és gyermekvédelmi szakember volt, a stockholmi Childen at Risk Unit főtanácsadója és vezetője, aki a Barnahus európai helyzetéről és a jövőbeni tervekről tartotta meg előadását.

Alzheimer Café

2019. február 14-én a Gagarin úti idősek klubjában került megrendezésre az első szombathelyi Alzheimer Café.

„Az Alzheimer Café a demenciával élő személyek és családtagjaik, gondozóik részére szervezett rendszeres találkozók sorozata, ahol szakember jelenlétében tájékozódhatnak a betegségről, kötetlen beszélgetésen megismerhetik a hasonló helyzetű családok életét. A részvétel önkéntes és kötöttségektől mentes. A *café* szó utal a helyszínre, de ez itt nem feltétlenül kávézót, hanem inkább kávéház-szerű környezetet jelent. Célja a folyamatos segítségnyújtás a betegség megismerésében és elfogadásában, az otthoni elszigetelődés leküzdésében, a családtagok lelki egészségének megóvásában.” (Wikipédia)

A programsorozat első alkalmát a város polgármestere nyitotta meg, majd Dr. Legli Veronika háziorvos tartott előadást, „Demencia a háziorvos szemével” címmel. A doktornő nemcsak a betegség tüneteire és kiváltó okaira tért ki, hanem pl. a gyógyszereléssel, az életmóddal, de a beteg viselkedésével kapcsolatban is konkrét tanácsokkal szolgált az érdeklődőknek és a hozzátartozóknak.

Az év folyamán havi rendszerességgel kerültek megszervezésre a programok, tájékoztatók hangzottak el az otthonápolást segítő eszközökről, a hozzátartozók számára hasznosítható erőforrásokról a demens beteg gondozása során, a demens beteggel történő kommunikáció sajátos aspektusairól, életvégi és jogi kérdésekről. Az előadásokat a témában jártas szakértők tartották: Csiba Erzsébet, a mosonmagyaróvári Kistérségi Egyesített Szociális Intézmény vezetője, Somorjai Ildikó szociológus, Dr. Schaffer Éva, a Szombathelyi Hospice Alapítvány kuratóriumi elnöke, Dr. Jójárt Ágnes Szilvia ügyvéd.

Megszervezésre került a városban az első **Alzheimer világnapi séta**, melynek célja a betegségekre és a beteget gondozó hozzátartozók problémáira való figyelemfelhívás volt.

Az év folyamán kialakult egy 15-20 fős közösség, elsősorban demens betegeket ápoló hozzátartozókból, melynek tagjai rendszeresen részt vettek a rendezvényeken. Az intézmény szakembereinek, a szervezőknek ezzel sikerült elérnie, hogy kialakuljon a hasonló élethelyzetben élők közössége, melynek tagjai tudják hová forduljanak a demenciával kapcsolatos kérdéseikkel, és egymást is tudják segíteni.

Az Alzheimer Café programjain részt vevők betegségben szenvedő hozzátartozói számára szakképzett gondozói felügyelet mellett szabadidős tevékenységet biztosított az intézmény.

VIII. Záró gondolatok

Hazánkban a szociális szolgáltatások biztosítása során gyakran tapasztalható, hogy hiányzik a felhasználók szükségletei és a szakmai beavatkozások közötti összhang. Az igen bonyolult emberi-társadalmi problémahelyzetek megoldása kooperációt, együttműködést, komplex szemléletű megközelítést igényel a különböző ágazatok szakmaival (egészségügy, oktatásügy, foglalkoztatás, szociális munka stb.).

A szociális munka különféle fórumain, publikációkban, képzéseken egyre gyakrabban találkozhatunk az interprofesszionális kifejezéssel. A gyakorlati munka naponta igazolja Budai István alábbi megállapítását:

„A szociális munka nem képes mindent megoldani, nem lehet mindenhatónak tekinteni és az illúziók keresésére és kergetésére használni. Ahogyan más ágazatok szakembere, úgy a szociális munkás sem onnipotens. Nem hihetünk az egyedüli, üdvözítő módszer megtalálásában sem, mert ilyen, mindenre választ adó út és mód egyszerűen nincs.”

Ugyanakkor világosan látható, hogy az interprofesszionális munkavégzéshez komplex tudásokra és készségekre van szükség, s a szerepeket a szolgáltatásokat felhasználók szükségletei alapján kell meghatározni. A szociális munka interprofesszionális együttműködése más szakmákkal hozzájárulhat a szociális szakmának a megújulásához. Ugyancsak Budai István gondolataiból idézve:

„Ha egy szakma tudása adott, ha világosak a kompetencia határai, akkor lehet a különböző szakembereknek, így szociális munkásoknak is nyitott szemlélettel, világos, biztos szakmai identitással, komplex módon a problémákhoz nyúlni. Ebben lehet perspektivikusan a szociális munkásnak egyfajta koordinatív szerepe.”

Szombathely, 2020. január 31.

Kulcsár Lászlóné
/: Kulcsár Lászlóné :/
intézményvezető